

Emlékezés, összetartozás, ünneplés

Bekecsi Lovas Napok

Sokan koszorúztak az elesett hősök emlékoszlopánál

Fotó: Gligor Róbert László

Huszárcsapatok, főhajtás, zászlófelvonás, néptánc és vigaság volt jellemző a huszadik alkalommal megtartott bekecsi emlékezésre és lovas napokra. A gyönyörű őszele is hozzájárult ahhoz, hogy kellemes hangulatú, sikeres és méltó rendezvényen emlékezzenek a hegytetőn a 109 évvel ezelőtti csaták hőseire,

akik áldozatukkal megtanították számunkra: a szabadság érték. „Amikor 2005-ben a torboszlói kopjás lőfő székelyek elindították ezt a hagyományt, egy szikrát gyújtottak, amely azóta évről évre lángra lobbantja közösségünk szívét” – hangzott el a helyen.

Gligor Róbert László

(Folytatás a 7. oldalon)

Régi fényében pompázik a falu ékessége

A harcói templom lenyűgöző szépségű és eleganciájú középkori épület. Dombról uralja az egész falut. Egy évtizeddel ezelőtt romos állapotban várta az enyészetet, de – hála a Teleki László Alapítványnak – sikerült megmenteni ezt a 13. századi szentéllyel rendelkező műemléket.

5.

A beruházások nem állnak le

Bár az ország rendkívül nehéz anyagi helyzete és az ebből fakadó megszorítások minden települést érintenek, Balavásáron előreláthatólag az összes, folyamatban lévő projektre, beruházásra biztosítva lesz a finanszírozás – tudtuk meg Varga Adorján polgármestertől.

6.

Szégyenteljes továbbjutás a kupában

Ha a marosvásárhelyi mérkőzésen igen biztatón kezdte az idenyt a marosvásárhelyi városi sportklub kosárlabdacsapata, a Temesvári SCM elleni kupapárharc visszavágója több volt mint kiábrándító.

10.

1. Új pszicho-ortoptikai kezelési módszer a legmodernebb számítógépes készülékekkel

Az alábbiakban felsorolt betegségek, illetve fogyatékoságok esetében hatásos az (SVI) integrált terápia:

GYERMEKEK: különböző fokú gyengénlátás (amblyopia), kancsalság, diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, pszichés mutizmus, figyelemhiányos hiperaktivitászavar (ADHD), különböző tanulási problémák, viselkedészavarok, átfogó fejlődési zavarok (pl. autizmus, Asperger-szindróma, dezintegrációs zavar stb.), enyhe értelmi fogyatékoság, enyhe hallássérülés, enyhe mozgáskorlátozottság, pszichés okokból kialakult beszédhibák.

FELNŐTTEK – BETEGEK ÉS FOGYATÉKKAL ÉLŐK ESETÉBEN: különböző fokú gyengénlátás (amblyopia), kancsalság, különböző súlyosságú agyi katasztrófák, agyi sérülések, az agyvelő betegségei utáni rehabilitáció, enyhe hallássérültek, enyhe látás-sérültek, súlyos betegség vagy baleset utáni lábadozók, időskori memóriazavar, különböző endokrin

és neurológiai betegségek utáni állapot, reaktív depresszió, enyhén értelmi fogyatékosok képességfejlesztése, enyhe mozgáskorlátozottságban a mozgáskoordináció fejlesztése; az Alzheimer- és Parkinson-betegségek korai és helyes diagnosztizálása, a további szakorvosi kezelés érdekében.

FELNŐTTEK – JÓ EGÉSZSÉGI ÁLLAPOTBAN: a mozgások gyorsaságának növelése, a szem-, kézmozgások összehangolása és a kognitív képességek fejlesztése a nagy pontosságot, figyelmet és emlékezetet igénylő tevékenységekben:

- A különböző sporttevékenységet végzőknél
- Autóvezetőknél
- Vonatvezetőknél

A mentális teljesítőképesség, reflexek javítására, fejlesztésére és a látásélesség fokozására minden korosztálynak.

2. Pszicho-ortoptikai és mentálhigiéniai tanácsadás

3. Különböző pszicho-ortoptikai integratív terápiák

Marosvásárhely, Köztársaság tér (volt Szentgyörgy tér) 5. szám.
Telefon: 0365-430-939

AKTUÁLIS

Mi jöhet még?

Mózes Edith

A belpolitikai eseményeket figyelve eszembe jutott, hogy Gabriel Liiceanu nemrég Bolojant Mózesnek nevezte. Szerinte, ahogyan Mózes kivezette a választott népet Egyiptomból, Ilie Bolojan kivezeti Romániát a deficit rabszolgaságából. Vajon arra gondolt, hogy a létszámcsökkentéssel, a héaemelésekkel, az anyák és a veteránok megadóztatásával?

Csak hogy az ígéret földjén nem tej és méz folyik, hanem a sürgősségi rendeletek áradata, amelyekkel költségvetési apokalipszist idézett elő.

Természetesen nem aratott elsőprő sikert a hozsannázással. Stelian Tănase például nem ért ezzel egyet, és Liiceanut egyszerű pártaktivistának nevezi. De Theodor Paleologu sem érti Gabriel Liiceanu teológiai dimenzióját.

A botrányok enyhítése érdekében megejtett hétvégi cotroceni-i találkozót követően Nicușor Dan elnök és a kormánykoalíció pártjainak vezetői köréből megérkezett a válasz: „a koalíció folytatódik”. Tegyük hozzá, ahogy eddig: botrányról botrányra, lemondásról szóló fenyegetőzésekkel, zsarolással.

Itt lépnek színre a „szuverenisták” is, akik a szélsőséges hiedelmekből akarnak káoszt, illetve azok, akik folyamatosan lopni akarnak. De van egy harmadik kategória is: azok, akiket átver a negatív retorika, nem tudják megkülönböztetni az igazságot a valóságtól.

Romániának a kormánykoalíció által kijelölt úton kellene haladnia, mivel senki sem akar előre hozott választásokat – amelyek gazdaságilag katasztrófával járnának, politikailag pedig a szuverenitáspártiak érdekeit szolgálnák. A 2028-as választásokig együtt kellene maradniuk, hogy az ország ne Simion és cimboráinak irányítása alá kerüljön.

(Folytatás a 3. oldalon)

SZEPTEMBER

30

KEDD

Ma JEROMOS,
holnap MALVIN napja

Az év 273. napja, hátravan 92 nap

IDŐJÁRÁS

Felhős, borús

Hőmérséklet:
max.: 14 °C
min.: 5 °C

naptár

Isten éltesse!

MALVIN: germán eredetű, összetett női név, elemeinek valószínű jelentése: bíróság és barát. A németben a Malwin férfinév, női névpárja a Malwine.

7:19 16:00
19:05 23:54

A nappal hossza: 11 óra 46 perc

VALUTAÁRFOLYAM
BNR: 2025. szeptember 29.

1 €	5,0783 lej
1 \$	4,3338 lej
100 Ft	1,2983 lej
1 g arany	530,7520 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében:

Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

MEGYEI HÍREK

Idősek világnapja Marosszentgyörgyön
Az idősek világnapja, október 1-je alkalmából szeptember 30-án, kedden (ma) 16 órától ünnepi együttlétre várják a marosszentgyörgyi időseket a település új kultúrotthonába. Az ünnepséget a Gyulafehérvári Caritas a helyi önkormányzattal közösen szervezi.

Búcsú a karmelita kolostorban
Október 1-jén, szerdán 17 órakor tartják a marosszentgyörgyi karmelita kolostor védőszentjének, Lisieux-i Kis Szent Teréznek az ünnepi búcsús szentmiséjét. A szentmisét a helyi plébános és a jelen lévő papok mutatják be a nővérekkel és az összegyűlt zárandók hívekkel. A szentmisén szolgálatot teljesít a község Soli Deo Gloria kórusa Simon Kinga Emőke kántornő vezetésével.

A szív sétánya a Somostetőn
A szív világnapja alkalmából október 1-jén, szerdán 16 és 18 óra között a marosvásárhelyi Rotary Téka klub és a Procardia Alapítvány közös sétára, szűrővizsgálatokra és egészségmegőrző programokra várja az érdeklődőket a somostetői Egészség sétányra. A rendezvény célja a szív- és érrendszeri betegségek megelőzésének tudatosítása, valamint az egészséges életmód gyakorlati lehetőségeinek bemutatása. A részvétel ingyenes, mindenki számára nyitott.

Kastélynap Kutyalván
Két év szünet után október 4-én, szombaton újra benépesül a kutyalvi Degenfeld-kastély. A 11-től 18 óráig tartó rendezvényen minden korosztályra várnak izgalmas programok. Az ezekkel kapcsolatos részleteket az elkövetkezőkben teszik közzé a szervezők az esemény Facebook-oldalán.

325 éves a magyarsárosi harangláb
Október 4-én, szombaton délelőtt 11 órától ünnepi háladó istentiszteletet tart a magyarsárosi unitárius egyház-község a templom udvarán álló, kizárólag fából készült, műemléknek nyilvánított harangláb fennállásának 325. évfordulója alkalmából. Az istentisztelet után az ünnepség a kultúrotthonban folytatódik.

XXXV. Constantin Silvestri nemzetközi zenei fesztivál

Október 2-án, csütörtökön 19 órakor szimfonikus hangverseny nyitja meg a XXXV. Constantin Silvestri nemzetközi zenei fesztivál rendezvénysorozatát a marosvásárhelyi Kultúrpalota nagytermében. A Marosvásárhelyi Állami Filharmónia szimfonikus zenekarát Mihaela Cesa-Goje vezényli, szólót játszik Anna Fedorova ukrainai zongoraművész. Műsoron: Beethoven- és Brahms-művek.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Csíky Csaba

A történelem korszakaiban mindig találunk egy-egy hangszert, melyet a kor kedvenceként dédelgetett. Ilyen dédelgetett kedvenc volt az orgona is. Többször is. A görög bölcsek az orgonaszó hallatára abbahagytak a vitájukat. Néró miatta meg a szenátust is faképnél hagyta. Carmen Silva román királyné többször is meghívta Albert Sweitzert vakációzni sinaiai kastélyába, ahol egyetlen kötelessége napi kétórai orgonálás lett volna. S mivel a köztudatban templomi hangszerként szerepel, a politika is számontartja a megszólaltatóit. Ma éppen kedvező napokra virradunk. Azért egy Marosszentgyörgyön született, felsőfokú zenei tanulmányokat folytató orgonista fiatalember még mindig figyelemre méltó. A Palota Rieger-orgonája nem először szólal meg a keze alatt. Vasárnap délutáni műsora kétarcú összeállítás, ha lehet, én

Lőrinczi Lehel orgonaestje

azt mondanám, hogy a Nagyokkal kezdett és a Menőkkel zárt. A nagyok: Charles-Marie Widor – 5. Orgonaszimfónia, op. 42. nr 5., Liszt Ferenc, B-A-C-H, prelúdium és fuga S. 260 és J. S. Bach Trió-szonáta nr. 5. BWV 529. I. A menők: Daniel Roth Final, Te Deum, Louis Vierne, Lied, op. 31., nr. 17. és George Baker L. Envoi.

Mit tud Lőrinczi Lehel? Hogy az orgonamuzsika fenségét nem a tutti fortissimo hivatott képviselni, habár az orgonarajongók tábora sokszor még ezt kéri számon az előadótól, hogy a mű formai felépítését tisztán zenei eszközök (frazeaálás, agogika, artikuláció) alkalmazásával tegyük érzékletessé. S egy tétel színezését a regiszterek és manuálok váltogatásával megoldani nem lehet. Ragyogó kéz- és lábtechnikája van. Nagyvonalúan formál és építkezik, ízlésesen regisztrál. Szép jövő áll előtte. A záróműben elrejtett Dies Iraet hazáig ízlelgettem.

Több busz menetrendje módosul

Október 1-jétől, szerdától megváltozik a 9-es, 16-os, 23-as és 23B-s marosvásárhelyi buszjáratok menetrendje. Az új menetrend a helyi közszállítás honlapján – new.transportlocal.ro/hu/linii-urbane – érhető el. Mivel a nyári idény lezárult, a 45-ös és a 46-os járat nem közlekedik az elkövetkező időszakban – adta hírül közösségi oldalán a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal

Fotó: Nagy Tibor

RENDEZVÉNYEK

Free Camp – kiállítás a Bernády Házban

Újabb válogatással lép marosvásárhelyi közönsége elé a csíkszeredai Free Camp Nemzetközi Képzőművészeti Alkotóműhely. A kortárs művészet népszerűsítésére létrehozott alkotótábor gazdag gyűjteményéből fennállása két évtizede során már többször volt kiállítás a Bernády Házban. A mostani tárlat október 2-án, csütörtökön 18 órakor nyílik meg, kurátora Botár László csíkszeredai festőművész. A tizenöt hazai és külföldi kiállító – Budaházi Tibor (HU), Gheorghe Coman (RO), Ileana Victoria Dragomirescu (RO), Fazakas Csaba (AT), Fábíán Zoltán (HU), Hideg Margit (CAN, HU), Kántor József (HU), Kentelki Gábor (RO), Lehel Endre (HU), Mariana Papară (RO), Mircia Dumitrescu (RO), Orbán Annamária (RO), Ráduly Mária Piroska (RO), Volker Schwarz (DE) és Botár László – válogatott munkáit Nagy Miklós Kund művészeti író méltatja a megnyitón.

Galériák fehér éjszakája

A hét végén, október 3–5. között kerül megrendezésre Marosvásárhelyen az idei Galériák fehér éjszakája. A rendezvénysorozatot 2007-ben Bukarestben szervezte meg először az Ephemair Egyesület, azóta több romániai városban is megszervezik helyi szervezetekkel partnerségben. A marosvásárhelyi esemény szervezője a K'ARTE Egyesület. A Galériák fehér éjszakája célja a művé-

szeti terek aktuális kezdeményezéseinek bemutatása, valamint olyan közös élmény teremtése, amely a galériák és a meghívott képzőművészek köré szerveződik, és amely hozzájárulhat a helyi kortárs művészeti szcéna közönségének bővüléséhez. Idén kiemelt figyelmet kap az ARTeast Alapítvány Retus 3 – Beavatkozások a múzeumban című projektje, amely a Maros Megyei Múzeummal együttműködésben valósul meg, és a múzeum tereiben helyspecifikus művészeti beavatkozások sorozatát kínálja a közönségnek. Emellett a város különböző kreatív tereiben további fotó-, grafika-, festmény-, kerámia-, szobor-, konceptuális művészeti kiállítások, performanszok és installációk is megtekinthetők lesznek pénteken és szombaton 18 órától éjfélig, vasárnap 22 óráig. A belépés ingyenes. A teljes program az esemény Facebook-oldalán található meg.

Hinni az igaziban – a Spectrum Színházban

Október 3-án, pénteken este 7 órától a nagy érdeklődésre való tekintettel újra látható a marosvásárhelyi Spectrum Színházban a Hinni az igaziban című darab. Az előadás anyagát Tatai Sándor színművész válogatta és szerkesztette az író gazdag irodalmi hagyatékából, színpadra alkalmazta és az előadást rendezte Török Viola. Előadják Lőrincz Ágnes és Tatai Sándor. Egy jegy 40 lejbe kerül, nyugdíjasoknak és diákoknak 30 lej. Helyfoglalás a 0744-301-875-ös telefonszámon, a jegyek kiválthatók minden munkanapon 9–13 óra között és előadás előtt.

NÉPÚJSÁG

MAROS MEGYEI NAPILAP

Kiadja az IMPRESS KFT.

FŐSZERKESZTŐ:

Karácsonyi Zsigmond

FŐSZERKESZTŐHELYETTES:

Vajda György

LAPSZERKESZTŐ:

Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroska. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujsag.ro
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujsag.ro **E-mail:** nepujsag@e-nepujsag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino. A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000069

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Európai nyelvek napja az Európai Parlamentben

A kisebbségi nyelveket kincsként kell őriznünk

Az Európai Bizottság, az Európa Tanács, az Európai Parlament és kisebbségvédelmi szervezetek részvételével szervezett konferenciát az EP Kisebbségi Intergroupja szeptember 24-én, az európai nyelvek napján Brüsszelben. A sokszínűség pillérei: nyelvi örökségünk formálja Európát című esemény Európa gazdag többnyelvű örökségének kulturális, társadalmi és gazdasági jelentőségét emelte ki.

A rendezvényt Vincze Loránt európai parlamenti képviselő, az Intergroup és a FUEN elnöke, valamint Sabine Verheyen, az Európai Parlament első alelnöke nyitotta meg, aki hangsúlyozta, hogy a kisebbségi és regionális nyelvek kincsek, amelyeket meg kell őriznünk a jövő generációi számára, és három cselekvési pillért nevezett meg: az oktatást, a láthatóságot és a digitális jelenlétet. Az anyanyelvi oktatáshoz való hozzáférést már kisgyermekkortól biztosítani kell; erősíteni kell a kisebbségi nyelvek jelenlétét a köz- és magánéletben, illetve Európa digitális jövőjében helyet kell biztosítani a kisebbségi nyelveknek – mutatott rá.

„Azt szeretnénk, hogy a polgárok ne szégyelljék magukat vagy ne érezzék magukat hátrányban, hanem legyenek büszkék, amikor a saját nyelvüket használják – az utcán, az iskolában, a munkahelyen vagy az online térben” – mondta Vincze Loránt.

Az esemény keretében kerekasztal-beszélgetésre is sor került Beleillenek-e a kisebbségi nyelvek az európai napirendbe: számítunk egyáltalán? címmel, amelyen az Európai Bizottság, az Európa Tanács, az NPLD és a FUEN képviselői osztották meg tapasztalataikat. A vita világossá tette: bár van előrelépés, Európa nyelvi sokszínűsége – több mint 60 regionális és kisebbségi nyelv, amelyet 40–50 millió polgár beszél – továbbra is törekény, és erősebb védelemre van szüksége. Ezt, mint egy friss Eurobarometer-felmérés is mutatja, az európai polgárok több-

Vincze Loránt európai parlamenti képviselő

sege támogatja, az EU-n van tehát a sor, hogy lépéseket tegyen ennek megvalósulásáért.

Az esemény üzenete egyértelmű volt: a többnyelvűség nem költség, hanem befektetés Európa demokratikus, kulturális és gazdasági jövőjébe.

Az európai nyelvek napja keretében a FUEN tájékoztató kampányt folytat az Európai Parlamentben. Standját elsők közt látogatta meg Sabine Verheyen, az Európai Parlament első alelnöke. (közlemény)

A moldovai ellenzék nem ismeri el a választások eredményét

Nem ismeri el a parlamenti választások eredményeit a moldovai ellenzék, és fellebbezni fog ellenük – jelentette ki Ilan Sor, a politikai megméréttetésből kizárt Győzelem blokk vezetője hétfőn az orosz Rosszija 24 televíziós hírcsatornán.

„Igen, nyilvánvalóan meg fogjuk fellebbezni az összes eredményt, ez egyértelmű. Nem fogjuk elismerni a választások eredményét, mert nem választás történt, hanem kinevezés. Arról nem is beszélék, hogy egy sor párt nem is jutott el a választásokig, mert egyszerűen eltávolították őket” – nyilatkozott a politikus.

Sor szerint a moldovai ellenzék nemzeti és nemzetközi szervekhez fog fordulni, a Győzelem tömörülés pedig tüntetésekre fogja felszólítani a lakosságot a következő napokban. A politikus azt mondta, hogy a választók 20 százalékát szándékosan elrettentették a szavazástól.

Dmitrij Peszkov, az orosz elnök sajtótitkára újságíróknak nyilatkozva korainak ítélte, hogy véleményt nyilvánítson a moldovai választásokról.

„Először is talán maguknak a moldovaiaknak kell tisztáznuk a helyzetet” – nyilatkozott a Kreml szóvivője.

„Amennyire tudjuk, egyes politikai erők bejelentették, hogy nem fogadják el (a választási eredményeket), és szabálysértések lehetőségéről beszélnek. Nem lenne helyes, hogy megalapozatlanul értékeljünk. Az értékeléseket csak később kell nyilvánosságra hozni, miután megértettük, hogy maguk a politikai erők hogyan fogják megfogalmazni álláspontjukat ezekkel a választásokkal kapcsolatban” – tette hozzá.

A RIA Novosztyi hírügynökség szerint amíg a moldovai központi választási bizottság 236 szabálysértésről tett bejelentést a szavazás során, addig a megfigyelők mintegy hatszáz illet rögzítettek. A részvételi arány 52,2 százalékos volt. Az előzetes eredmények szerint a kormányzó, Maia Sandu elnök vezette Cselekvés és Szolidaritás Pártja a voksok 49,85 százalékaival 53 mandátumot szerzett a moldovai parlamentben, tíz helyet veszítve, az ellenzék pedig 44,27 százalékkal és 48 mandátumot. Ebből a Hazafias Blokk 24,3 százalékot és 27 mandátumot, az Alternatíva tömörülés 8,02 százalékot és kilenc mandátumot, A Mi Pártunk 6,24 százalékot és hat mandátumot, a Demokrácia Otthon párt pedig 5,65 százalékot és hat képviselői helyet.

A RIA Novosztyi emlékeztetett rá,

hogy vasárnapi parlamenti választásokat megelőzően a kormány nyomást gyakorolt az ellenzékre, büntetőeljárásokat indítva ellenük, az oroszországi látogatásaik miatt pedig őrizetbe vették őket a chişinăui reptőlőtéren. Július elején elutasították a Sor vezette Győzelem blokk bejegyzését, augusztus elején hétevi szabadságvesztésre ítélték a gagauz autonóm terület vezetőjét, Evghenia Gutult, közvetlenül a választásokat megelőzően pedig kizárták a politikai megméréttetésből a Moldova Szíve és a Nagy Moldova pártot. Az országban beszüntették több médium, köztük az orosz Komszomolszkaja Pravda, az Argumenti i Fakti, a Lenta.ru és Sputnik Moldova működését.

A parlamentbe való bekerülésért 14 párt, négy koalíció és négy független jelölt küzdött. Moldovában több mint 2200 szavazóközetet nyitottak meg, külföldön 301-et, ebből Oroszországban – ahol a legnagyobb számban élnek moldovai állampolgárok – csak kettőt (mindkettőt Moszkvában), a szakadár „Dnyesztermenti Moldáv Köztársaságban” pedig 12-t. A moldovai központi választási bizottság korlátozta a nemzetközi megfigyelők munkáját, elutasítva több mint 30 szervezet és 120 szakértő, köztük oroszok részvételét. (MTI)

Mi jöhet még?

(Folytatás az 1. oldalról)

A szuverenitáspártiakkal a probléma nem az, hogy az európai intézmények, a globalizáció ellen vannak, vagy az öngyilkos elszigetelődés hívei; ezek a pártok sem tudnának, nem is akarnak a polgárok szolgálataiba állni. Kétszínűek és képmutatóak, fogalmuk sincs, hogyan oldják meg az ország gazdasági, társadalmi problémáit.

Egyesek úgy vélik, Ilie Bolojan nemcsak tudja, hogyan oldja meg a többmilliárdos hiány kényes problémáját, de eltökélt a szükséges intézkedések végrehajtásában is. (Ha a fene fenét eszik is!) Lemondással fenyegetőzik a kormányfő, amit nem

lehet komolyan venni. Bolojannak erkölcsi kötelessége nem feladni, hanem egyebek mellett meglátni, mit lehet tenni a bírák nyugdíjának és a nyugdíjkorhatár kényes problémájának megoldása érdekében.

Vasárnap Nicușor Dan is azt mondta: „Beszéljünk kevesebbet a lemondásokról”. Szerinte a pártok közötti nézeteltérések ellenére a kormány működik, és a meghozott intézkedések a stabilitás jelét küldik a külső partnerek és a pénzügyi piacok felé. Kifejtette, hogy a tervezett költségvetési kiigazítás biztosítja az állam normális működését a hiány 8,4%-ra történő növelésével és további 25 milliárd lej kiadással, és a

politikai konszenzus ezekről az intézkedésekről már körvonalazódik.

Alexandru Nazare pénzügyminiszter szombaton pontosított a költségvetés-kiigazítással kapcsolatban, jelezve, hogy a hitelügyintézők nem kapják meg a kért 80 milliárd lejt, de az intézmények működéséhez szükséges források biztosítottak lesznek. Ugyanakkor 150 milliárd lejt fenn tartanak beruházásokra.

Vasárnap este az egyik kereskedelmi tévé arról értekezett, hogy a magát „jó gazdának” nevező miniszterelnök elbaltázott egy 16 milliárd eurós projektet, kárt okozva a Nagyváradi Polgármesteri Hivatalnak.

Erről jut eszünkbe az AFP jelen-

tése, miszerint vasárnap halálra ítélték Tang Renjian volt kínai mezőgazdasági minisztert. A Jilin tartománybeli csangcsuni népi bíróság szerint Tang 2007 és 2024 között bankjegyek és áru formájában fogadott el kenőpénzt, összesen több mint 268 millió jüan (körülbelül 32 millió euró) értékben. A közlemény szerint ezek a cselekmények „rendkívül súlyos károkat okoztak az államnak és a népnek, így indokolttá tették a halálbüntetést”. Ezzel szemben mi történik nálunk?

Semmi.

A következő napok központi témája a költségvetési kiigazítás lesz, amelyet elengedhetetlennek tartanak

ORSZÁG – VILÁG

Drónmaradványokat találtak Tulcea megyében

Drónmaradványokat találtak Tulcea megyében, a Șontea Nouă-csatorna térségében – számolt be hétfőn a védelmi minisztérium. A tájékoztatás szerint a 112-es egységes hívószámon érkezett a bejelentés a drónmaradványokról. A védelmi minisztérium, a Román Hírszerző Szolgálat (SRI) szakemberei és a határrendészet munkatársai helyszíni vizsgálatot folytatnak, és a drónmaradványokat szakvéleményezés céljából elszállítják – közölte a tárca. (Agerpres)

Hoteltűz Prahova megyében két áldozattal

A Prahova megyei hoteltűz, amelyben két fiatal nő életét veszttette, a megye katasztrófavédelmi felügyelőségének tájékoztatása szerint nagy valószínűséggel egy hibás vagy nem megfelelően szigetelt áramvezeték miatt keletkezett. A hatóságok nyomozást indítottak az ügyben. A tűz hétfő reggel ütött ki a tătărani-i szállodában, a tűzoltók az oltás után egy 21 éves és egy 24 éves nő szénén égett holttestét találták meg az épületben. Az ingatlanban tartózkodó további három személynek sikerült időben kimenekülnie. Az ISU a szeptember 16-án végzett ellenőrzéskor megállapította, hogy az épület nincs felszerelve a tűzoltáshoz szükséges berendezésekkel és füstérzékelőkkel. Az ellenőrök akkor 100 ezer lejes bírságot róttak ki a szállodára, és be is záratták az egységet. A tulajdonos cég szeptember 19-én kérte a zárópecsét eltávolítását, hogy elvégezhessek a törvényes működéshez szükséges munkálatokat – közölte a katasztrófavédelem. (Agerpres)

Mindkét lábát elvesztette a Iași mellett lezuhant kisrepülő pilótája

A iași-i Sf. Spiridon megyei kórház orvosai kénytelenek voltak amputálni a szombaton egy Iași megyei katonai egység területére lezuhant kisrepülőgép pilótájának lábait. Az 53 éves férfit a lábán elszenvedett harmad- és negyedfokú, valamint a hasán és mellkasán elszenvedett másod- és harmadfokú égési sérülésekkel és koponyasérüléssel szállították szombat este kórházba. A férfi általános egészségi állapota súlyos, jelenleg a plasztikai sebészet intenzív osztályán ápolják – tájékoztatott a kórház szóvivője, Diana Cimpoeșu. A repülő 51 éves másodpilótája hasi-mellkasi zúzódásokat szenvedett, a sebészeti klinikán tartják felügyelet alatt, de állapota stabil. A repülőgép, egy kis méretű, polgári repülésre használt Ikarus modell szombat délután a Iași melletti, 198. logisztikai és támogató zászlóaljhoz tartozó katonai egység területére zuhant le. A becsapódása nyomán tűz keletkezett, aminek az eloltásában a katonaság is segített a tűzoltóknak. Az incidens nem okozott kárt a katonai egység épületeiben vagy egyéb infrastruktúrájában. (Agerpres)

Románia hitelességének megerősítéséhez. Az elnök emlékeztetett arra, hogy Románia 7%-os hiánnyal kezdte a tavaszt, ami megakadályozta bizonyos kiadások fedezését. Jelenleg az új kiigazítás 8,4%-os korrigált hiányt és a kiadások mintegy 25 milliárd lejnyi többletét jelentené. „Általánosságban elmondható, hogy a politikai megállapodás már körvonalazódott” – tette hozzá.

A folyamatos cirkusz ellenére azt mondta, a koalíciós vezetők közötti viták civilizált keretek között zajlanak.

Ezt cáfolja a munkaügyi miniszter, aki szerint a kormány Bolojan nélkül is működik.

Mi jöhet még?

Elismerés a láthatatlan munkáért

Benkő Zoltán-díj Kiss Éva korrektornak

Szeptember utolsó hétvégéjén Szovátán a Teleki Oktatási Központban kiosztották a Magyar Újságírók Romániai Egyesületének (MÜRE) nivódí-jait. A Népújság korrektora, Kiss Éva Benkő J. Zoltán-díjat vehetett át. Kollégája, Horváth Éva így méltatta:

A Népújságtól tavasszal nyugdíjba vonult Kiss Éva 35 évi munkája alatt bizonyította, hogy mindent tud, amit egy korrektornak tudnia kell. Nem csupán a helyesírást ismeri, hanem a nyelv finomságait is, sőt a betördelt oldalakon ki-javítandó tipográfai hibákat is azonnal kiszúrja. Nemcsak korrektor, hanem olvasószerkesztő is volt, a szövegeket tényleg gondozta, kiváló érzéke volt a stilisztikai hibák feloldásához, ebben jó humorérzéke is segítette. Bátran ál-líthatom: javításaival több ezer cikk vált dinamikusabbá, és sok szerzőt mentett meg tárgyi tévedések közlésétől. Munkájával odaadón, elkötelezetten szolgálta a Népújságot, az olvasókat.

Napilapunkon kívül az Impress Kft. kiadójának köte-teit, kiadványait is gondozta, akárcsak egyéb, a megyében megjelenő vidéki kiadványokat, pl. hosszú ideig a Szász-régen és Vidéke című lapot. (...)

Számára a lap minősége, az olvasó elégedettsége volt az elsődleges. Évának a gazdag szókincse, olvasottsága,

anyanyelvünk alapos ismerete, széles körű műveltsége nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a hibákat, tévedéseket kiszűrje, esetleg azt a szöveget, ami csak információkat tartalmazott, megjelenésre alkalmassá tegye.

A korrektori munkához nem elég a helyesírás, szüksé-ges a jó összpontosító képesség, az éberség, a tájékozott-ság, mondhatni ezer szem kell hozzá, és ezekkel az adottságokkal mind megáldotta a Fennvaló Évát, akárcsak azzal a külön érzékkel, amivel rendszerint felfedezte azt, ha a közlés nem a szándékot tükrözte. (...) Meg kell em-líteni a higgadságát, a kollégák iránti türelmét és a nagy munkabírását is.

Sok éven át elvállalta a rejtvényoldal szerkesztését. Hétről hétre négyféle rejtvényt nézett át, javított ki rendü-letlenül, és amikor valaki megkérdezte, hogy szükség van-e erre, megmutatta azt a rengeteg levelet a megfjtésekkel, amelyeket az olvasók küldtek be, jelezve, hogy igényt tar-tanak erre a kikapcsolódást nyújtó oldalra.

A korrektori munka láthatatlan, ha jól elvégzik, és rit-kán jár érte dicséret. Kiss Éva méltán lett díjazott, és épp arról a sajtómunkatársról, a Benkő J. Zoltánról elnevezett díjat kapja, aki, míg élt, ugyanolyan elkötelezetten, szíve-sen és példásan végezte a feladatait.

Évának derűs nyugdíjas éveket kívánok, a tovább dol-gozóknak pedig azt, hogy ilyen munkatársaik legyenek.

Kiss Éva, Szűcs László MÜRE-elnök, Horváth Éva

Fotó: Nagy Tibor

Elkezdődött a tanév a Maros-vásárhelyi Művészeti Egyetemen

Továbbra is magas szinten folyik a munka

Szeptember 29-én elkezdődött a 2025–2026-os tanév a Ma-rosvásárhelyi Művészeti Egyetemen is, ahol a beszédek mel-lett művészi produkciókkal is ünnepelték az új tanév kezdetét. Az idei tanévre a felsőoktatási intézmény céljai kö-zött szerepel, hogy legalább olyan jól folytassák a munkát, vagy még jobban, mint az előző években, fogalmazott **Harsányi Zsolt**, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem dé-kánja, aki nyomatékosította, hogy mindenképpen erre fog-nak törekedni.

Nagy-Bodó Szilárd

A Marosvásárhelyi Művészeti Egyetemen az idén is lesznek bemu-tatók mind a Köteles Sámuel, mind pedig a Levél utcában. Utóbbi helyszínén a negyedéves bábszínészosztálynak is lesz bemutatója, il-letve a másodéves magiszteri színészosztálynak, mondta a dékán, rá-mutatva, hogy az egyetem áttért a három plusz két évről, azaz a bolognai rendszerről a négyéves alapképzésre.

De emellett turnékra, kiszállásokra is el fogják vinni az egyetem hallgatóit, és nemcsak a színészeket és bábszínészeket, hanem a drá-maíróosztályt és mindenki mást, ez is az idei tervek között van, emelte ki Harsányi Zsolt, hozzátéve, hogy a jobban sikerült színézmester-ség-, művészibeszéd-vizsgákat fel fogják újítani, és a stúdió mellett osztálytermi előadásokat is fognak tartani. Kora tavasszal pedig meg-tartják a Nyitott kapuk című rendezvénysorozatot, amelyen az első félév vizsgáit tekinthetik majd meg a nézők. – Arra gondoltunk, hogy nagyon jó tapasztalatot szerezhetnek a hallgatók azzal, hogyha élő kapcsolatuk lenne rendszeresen a nézőkkel, és nem csak saját magu-kat, egymást néznék, illetve mi, a tanáraik néznénk őket, hogy már ne-gyedév előtt, illetve mielőtt színpadra kerülnek, legyen egy ilyen tapasztalatuk, ami véleményünk szerint elég hasznos tud lenni, húzta alá a dékán.

– A kiszállások kapcsán fontos kiemelni, hogy nem csak fesztivá-lokról van szó. A terv az, hogy elvisszük a tantermi vizsgáinkat olyan városokba, ahol vannak befogadó helyszínek; gimnáziumok díszter-meibe például, ahol megfelelő körülmények vannak – mondta Harsá-nyi Zsolt, hozzátéve, hogy ezek az előadások nem nagy technikai igényűek, természetesen van hang- és fénytechnika, de ezeket a hall-gatók is tudják kezelni a tanáraik segítségével. Továbbá turnékat is fognak szervezni belföldön és külföldön is.

Az idei tanév nem indult zökkenőmentesen. Szeptember 29-én ugyanis a Kolozsvári Magyar Diákszövetség (KMDSZ) tüntetést szer-vezett a kormány azon intézkedései ellen, amelyek az egyetemi hall-gatókat érintik. Az intézkedések kapcsán a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem dékánja elmondta, hogy ők sem értenek egyet ezekkel, de sajnos tudomásul kell venni, hogy ilyen helyzetben van az ország. Har-sányi Zsolt a diákokat arra buzdítja, hogy álljanak ki az elképzeléseik mellett, és tárgyalásos úton próbáljanak meg nyomást gyakorolni a kormányra. A Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem dékánja nyoma-tékosította: „Ez a dolguk. A fiataloknak ez a dolga!”

Furcsa könyvet olvastam

Kuszálík Péter

Nem adtam érte pénzt, de ha már hozzám került, hát nekiveselkedtem. Nincs benne impresszum, így a kiadó neve is rejtély. Mással is elő-fordult már, hogy nem keresett (vagy nem talált) kiadót, ilyenkor annyit szoktak föltüntetni a címnegyedív-ben: „a szerző kiadása”. Most ez sincs kiírva, de ez eltörpül a nagyobb bajok mellett. Haladjunk sorjában. A könyv szerzője: Franka Tibor (ma-gyarországi újságíró); íródott: 2005. febr. 24. – márc. 31. között; a címe: *Gyur(t)csány*. A cím magyarázata: Gyur(t)csány is a modern idők ’ter-méke’, merthogy „az 1950-es évek elején a vezérjelöltek »áruvá« váltak, a politikai kampányok »reklámhad-járatokká«, és mi, a választó polgárok összessége »piaccá«.” Gyurcsány is [gyurmából] gyúrt áru lett. „A poli-tikai és a gazdasági »kézügyesség« avatott mesterei gyúrták össze, érde-keik szerint, bábutnak és árunak. (...) Ha elemet tesznek belé, akkor beszél is.” (196. p.) Nagyjából ez a stílus jellemzi a kötetet, 2025-ben olvasva már szelídnek hat. (A kötet korrektor-át sem ismerjük, vélhetően nem is volt, ezért jelenhetett meg több alka-

lommal is „Vass Albert” alakban Wass Albert író neve.)

Emlékeztetőül: Gyurcsány Ferenc (2004. szept. 29-én) Medgyessy Pé-tert váltotta a miniszterelnöki székb-en, és a 2006. jún. 9-i választás eredményének köszönhetően ott is maradt, egészen 2009. ápr. 14-ig, amikor át kellett adnia a ’kormányt’ Bajnai Gordonnak (akitől 2010. máj. 29-én Orbán Viktor vette át a hatal-mat). Gy. F. 2010-ben saját pártot alapított, de már nem tudott vissza-ülni a bársonyszékbe; 2025. máj. 8-án pedig kivonult a politikai és a közéletből. (Franka Tibor ’leleplező’ kötete 2005-ben jelent meg, de ez nem befolyásolta a 2006-os választ-ások eredményét, sem Gy. F. karri-erjét.)

Néhány érdekesebb dolgot raga-dok ki, csak annyit, amennyi a ’keddi adagba’ befér. A könyv ezzel kez-dődik: „Tisztelt Miniszterelnök úr! Köszönöm, hogy reményeim szerint személyesen szentel időt levelem ol-vasására. [Lehet ’nem személyesen’ is?] Azért zavarom, mert engem ki-csit zavar, hogy 1990 óta valamennyi miniszterelnökről írtak könyvet, né-melyikről többet is, egyetlen kivétel-lel. (...) Önről nem írt könyvet senki,

legalábbis eddig, és mint említettem, engem ez zavar. [Túl sok a zavar!] Ezért tisztelettel, és állampolgári, sőt, írói érdeklődéstől vezérelve ez-úton közlöm elhatározásomat első-ként Önnel, miszerint könyvet írok Magyarország jelenlegi miniszterel-nökről. Szándékom tisztaságát – más könyvírókkal ellentétben – mi sem bizonyítja világosabban, mint bejelentkezésem az Ön titkárságára. Tehát nem a háta mögött, és nem ti-tokban óhajtok zsványkodni, he-lyette a vélemény szabadságának, az etikának és a felelősségnek, azaz a demokrácia engem is megillető lehe-tőségeinek teljes birtokában. (...) kérem, hogy személyesen is szólal-jon meg könyvemben, melynek – ha elfogadja kérésemet, ha nem – min-denképpen Ön lesz a főszereplője.” A Foxi Maxin képzett sajtómunká-sok már az első órán megtanulják, hogy a nyílt zsványkodás ezerszer jobb a titkoltnál, ezért a könyv töké-letesen idomult a kor elvárásaihoz. Az olvasót nem érte meglepetés: a miniszterelnök sajtósa írta meg a semmitmondó választ, s a kötet gyorsan elkészült. Valamennyi el is fogyott belőle, de az biztos: Gyur-csányt nem ez a kötet buktatta meg.

Ezt abból gondolom, hogy a könyv-ről semmilyen kritikát vagy vissz-hangot nem találtam az interneten. Mindegy. Franka megírta, Gyur-csány pedig csak akkor lépett le a színpadról, amikor eljött az ideje (hász év múltán).

Franka kortárs tanúkat kérdezett és hallgatott meg. Egyszerű módszer, az ügyesebb újságírók mélyebbről merítenek az információs források-ból. Ez is jó, de csak efféle ered-ményre jutott: „Tanítottuk Ferit, de nem gondoltuk volna, hogy ilyen sokra viszi. Nincs ott a helye, mert amiket mond, arra mi nem vagyunk büszkék. Az iskolában nem csinált se jót, se rosszat. Most viszont árt az or-szágnak.” (30. p.) Hajdani tanárai mondták ezt róla (= néhány korty langyos víz); ennyi még nem elég egy vezető lemondatásához. A kötet utolsó harmadában már nyomósabb érvek, erősebb kritikák is előfordul-nak. Például: „»Farkas Árpád, erdélyi költő, visszautasította a Magyar Köztársasági Érdemrend középke-resztjének átvételét«. Indoklás: »a ki-tüntetést a miniszterelnök előter-jesztése alapján ítélik oda, az arra érdemesnek. Én nem vagyok haj-landó kitüntetést elfogadni Gyur-

csány Ferenctől, aki az erdélyi ma-gyarokat Magyarország és a magyar állampolgárok kifosztásának szándé-kával vádolta meg.«” (166. p.) A másik példát már magasabb politikai szintről idézte Franka: „A kádáriz-mus antiklerikális hagyományait fel-elevenítve, a pápai audiencián [Gy. F.] bepanaszolta II. János Pálnál a Magyar Katolikus Egyházat, mond-ván: beavatkozik a magyar belpoliti-kába. Mondta mindezt akkor, amikor idehaza az MSZP–SZDSZ többségű parlament leszavazta azokat az ellen-zéki módosító indítványokat, ame-lyek kiküszöbölték volna a kormány egyházi intézményeket érintő hátrá-nyos intézkedéseit.” (167. p.)

A végére egy mazsola, Bernard Shaw-tól: „A demokrácia olyan esz-köz, amely biztosítja, hogy ne kor-mányozzanak és ne tájékozassanak bennünket jobban, mint ahogyan megérdemeljük.” (176. p.) Mörfi ki-egészítése: a ’demokrác’ népvézérek mandátuma néhány év alatt lejár, ezért nem is áll módjukban egy-egy problémát jól (= általános örömu-jongást generálva) és tartósan meg-oldani. Ha ne adj’ isten valakinek sikerül több (pl. négy) mandátumot is egymásra halmozni, akkor elmé-letileg megvolna az esélye a tökéle-tes kormányzásnak, de hirtelenjében nem találok rá friss példát.

Megújult a harcói Árpád-kori templom

Régi fényében pompázik a falu ékessége

Kis település nagy ünnepének lehettünk részesei vasárnap a felújított Árpád-kori református templom átadásán. A műemlék templom a magyarság múltjáról tanúskodó emlékek megőrzésére indított Rómer Flóris terv keretében újult meg, amit a Teleki László Alapítvány bonyolított le. A hálaadó istentiszteleten dr. Kolumbán Vilmos, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke hirdette az ígét. Az ünnepélyes átadás Lánszki Regőre, a magyarországi Építési és Közlekedési Minisztérium építészeti államtitkárára hárult. Jelen volt dr. Diószegi László, a Teleki László Alapítvány igazgatója, Csenteri Levente, a Maros-Mezőségi Egyházmegye esperese, Varga Ferenc, Magyarország Csíkszeredai Főkonzulátusának konzulja, Ambrus Attila egyházkerületi főgondnok, Máthé-Farkas Zoltán székelykövesdi lelkész, a harcóiak lelkipásztora, az egyházmegye számos lelkésze, a támogatók, kivitelezők, magyarországi meghívottak, az egyházközség tagjai és a faluban ritkán látott nagyszámú hálaadó közösség, amely osztozni kívánt a falu örömeiben.

Mezey Sarolta

A harcói templom lenyűgöző szépségű és eleganciájú középkori épület. Dombról uralja az egész falut. Egy évtizeddel ezelőtt romos állapotban várta az enyészetet, de – hála a Teleki László Alapítványnak – sikerült megmenteni ezt a 13. századi szentéllyel rendelkező műemléket.

Harcót az 1332. évi pápai tizedjegyzék említi először, Hudzov névvel. A későbbi névváltozatok, a Hoczo (1356), a Harczou megnevezés 1496-ban jelentek meg. A falu lakossága a reformáció idején tért át a protestáns hitre. A hívek száma jelenleg 150, a közösség leányegyházként a székelykövesdi egyházközséghez tartozik.

A templom téglából épült, kis méretű épület, téglalap alakú hajóból és félköríves szentélyből áll. A 19. század végén a hajó déli oldalához egy kis harangtornyot építettek. A templom építése nem köthető nemesi családnak, de a későbbi felújításokat a

Fotó: Kiss Gábor

helyben birtokos Gálfalvi család patronálta. A püspöki vizitációkról 1746-tól maradtak fenn jegyzőkönyvek, ezek tanúsága szerint a templomot 50–100 évente javították. 1762-ben és 1872-ben voltak nagyobb munkálatok.

Legutóbbi felújítását 2016-ban kezdték el, ekkor tárták fel az 1400 körüli falfreskókat a szentélyben és a diadalív oszlopain, valamint egy 1690-es évszámot mutató feliratot. A templom szentélye a 13. század végén készült. A felújítás során a templom körül vízelvezető rendszert építettek ki, megújult a tetőzet – a templomot zsindellyel fedték be –, a templombelső, restaurálták a falképeket, és helyreállították a teljes külső homlokzatot.

**„Életet ünneplünk,
nem a tegnapot, hanem
a márt és a holnapot”**

Dr. Kolumbán Vilmos püspök a Jelenések könyvében olvasható Békeesség néktek! köszöntéssel kezdte prédikációját, mert ma ez a legaktuálisabb kívánság, tekintettel arra, hogy a szomszédos országban dúló háborúban ezrek halnak meg ártatlanul. A béke utáni vágyakozásunk kapcsán a püspök elmondta, hogy szembe kell néznünk az utóbbi évtizedekben Európában és a „művelt világban” előtérbe került olyan irányzatokkal, amelyek megtagadják mindazt, ami egykoron megtartotta a közösségeket, a nemzeteket. Megtagadják a judeo-keresztény örökséget, s helyébe valami mást kívánnak. Ez a más arról szól, hogy hagyjuk el a szülőföldet, éljünk boldogan ott, ahová az élet sodor. Nem fontos sem

a közösség, sem az ősök iránti tisztelet, s nem fontos semmi, ami egykoron értéknek számított. A közösség helyett az ember kerül előtérbe, a családja és önmaga jóléte számít. Ezt sulykolják a fiatalok fejébe, s szinte lehetetlen, hogy szülőként valamit meg tudjunk fordítani mindabból, ami ma divatos. A Békeesség néktek! arról is szól, hogy mi magunk hogyan tudunk megbékélni ezzel a világgal, a kihívásokkal, hogy békében érezzük magunkat.

– A harcói Árpád-kori templom néma tanúja volt a Kárpát-medencei magyarság sorsának, tanúja volt a tartózkodásnak, a fejedelemség korának, a török kornak, az osztrák korszaknak, s tanúja lesz sok évszázadon át még egyéneknek is. Ha visszatekintünk az elmúlt évszázadokra, megállapíthatjuk, hogy Erdélyben soha nem volt könnyű az élet. Eleink vállalták a Kárpát-medencében, hogy őrzői, bástyái lesznek Európának. Ez odavezetett, hogy a sok harcban a lakosság jelentősen megcsappant, ennek ellenére megmaradtunk, mert az erős hit, a jövőbe vetett reménység túllendített a veszteségeken. És sikerült talpra állni! Most okunk van a hálaadásra, mert a helyiek összefogásával és külső támogatásával sikerült a templom felújítása, régi fényében pompázik, hogy élet legyen benne. Amikor templomokat újítunk fel, nem elsősorban műemlékápólas a cél, hanem az, hogy az élő közösségeknek lelki otthona legyen. Mert nem akarunk a nyugatiak sorsára jutni, hogy templomainkból kivesszen az élet, és kulturális központokká, lakóházakká váljanak.

Máté evangéliuma 18. fejezetének 19-20. versével üzen Isten az ünnepelőknek: „Mert ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük”. Jézus rávilágít arra, hogy Isten egyházában a kis gyülekezetekben is, mint a harcói, ugyanúgy szól Isten ígéje, mint a nagy gyülekezetekben. A kis közösségeknek is ugyanolyan joguk van a szép templomhoz, mint a nagy gyülekezeteknek. A legfontosabb, hogy élő hit van az erdélyi gyülekezetekben, az emberek lelkében. Az elmúlt időszakban közel 500 templom újult meg Erdélyben, ezek nem muzeális értékek, hanem Isten háza, ahová imádkozni járnak – fogalmazott a püspök.

A csodák ünnepe

Lánszki Regő, a magyarországi Építési és Közlekedési Minisztérium építészeti államtitkára elmondta, hogy a templom nemcsak a múlt emléke, hanem a jövő biztos alapja is. A műemléki hűség, a szakmai igényesség, a közösségi összefogás példás egységet alkotott Harcón. – Valahányszor visszatérek a Mezősegre, mert családom ide köt, érzem, hogy az utak, a falvak, a templomtornyok ismerős arcokként köszöntenek. Sokszor tapasztalom, hogy minden domb, minden harangszó erőt tud adni. Mert itt az igen az igen, a nem az nem, a férfi az férfi, a nő az nő! Létezik még hűség és becsület. Ez az erő, amit ebből a tájból meríteni lehet, a jövő záloga is! A harcói templom sok nemzedék számára legyen az útmutatás és a lelki erő forrása! – fogalmazott az államtitkár.

Dr. Diószegi László elmondta, hogy tíz éve kezdődött el a felújítás. – Akkor még nem volt világos, hogy miért került ez a templom a lá-

tó körbe. S aztán következtek a csodák, amelyek az Árpád-korban, ezelőtt 800 évvel születtek. Ezeket a csodákat ünnepeljük ma. A Teleki László Alapítvány több száz templomot újított fel a Kárpát-medencében. Mindenikhez kötődik valamilyen emlék. Harcóhoz az összetartozás emléke fűződik, az, hogy a gyülekezet tíz éven át elviselte, hogy nem gyűlhet össze a templomába, mert egymás után jöttek a feladatok.

Máthé-Farkas Zoltán, a gyülekezet lelkipásztora és Keresztési Csaba gondnok köszönetet mondott mindazoknak, akik hozzájárultak a templom felújításához.

A terveket a Mossfern iroda, Maczalik Arnold, Szilágyi Barna-József és Virág Jácint készítette. A kivitelezők a Domino Construct, Gálfi Attila és Gálfi Imre mezőbergenyei vállalkozók voltak, az építkezés műszaki vezetője Kirizsán Ildikó. A templom körüli drénezést a kárpátaljai Stark István és csapata végezte. A falfestményeket az Imago Picta Kft. munkatársai tárták fel, míg a faanyagvédelmi szakvéleményt a Fornax Kft., Mihály Ferenc biztosította. A régészeti teendőket a Maros Megyei Múzeum munkatársai látták el.

Köszönetet mondtak a támogatóknak, Bartha Csabának, a Barcsa Service tulajdonosának, a Bethlen Gábor Alapnak, a gyülekezeti tagoknak, akik adakoztak a templom felújítására, Bartha Márton vállalkozónak, a Therezia Kft.-nek, mindazoknak, akik a rendezvényt támogatták.

Az ünnepségen Szilágyi Mihály kántor vezetésével a kórus szolgálata hallhatták az egybegyűlteket.

A hálaadó ünnepség szeretetvendégséggel ért véget a mezőpaniti református egyházközségben.

Fotók: Mezey Sarolta

Balavásár

SZERKESZTETTE: MENYHÁRT BORBÁLA

Késések a kifizetések terén

A beruházások nem állnak le

Bár az ország rendkívül nehéz anyagi helyzete és az ebből fakadó megszorítások minden települést érintenek, Balavásáron előreláthatólag az összes, folyamatban lévő projektre, beruházásra biztosítva lesz a finanszírozás – tudtuk meg Varga Adorján polgármestertől.

Mint mondta, az eddigi információik szerint minden projektjük mehet tovább, ami annak köszönhető, hogy időben elkészültek a dokumentációkkal, lebonyolították a közbeszerzéseket, és jól haladtak a munkálatokkal.

Ami ellenben gondot okoz, az az, hogy nagyon el vannak maradva a kifizetésekkel az egyes minisztériumok, vannak júniusi számlák, amik nincsenek törlesztve, a községben zajló projektek esetében közel négymillió euróval tartoznak a kivitelezőknek, az önkormányzat pedig tehetetlen. A községvezető szerint csak a szennyvízhálózat kiépítését célzó projekt esetében közel hárommillió eurós elmaradás van a környezetvédelmi minisztérium részéről. A szennyvízhálózat mintegy 80 százalékban van készen, az év elején adták ki a kezdési parancsot, és nagyon jó ütemben dolgozott

Varga Adorján polgármester

Fotók: Nagy Tibor

a cég, azonban a felhalmozott adósságok miatt az építő most már elhagyta a munkatelepet, mivel nem tud fizetni a munkásoknak.

– Ha ezek a kifizetések tovább húzódnak, attól tartok, hogy lesznek olyan cégek, amelyek csődbe mennek – adott hangot aggodalmának a polgármester.

Több mint 200 gyerek ingázik naponta

Új elektromos iskolabusszal gazdagodott a község

Egy, a Maros megyei önkormányzat által lebonyolított nyertes pályázatnak köszönhetően egy 16+1 férőhelyes elektromos iskolabusszal gazdagodott Balavásár község.

Az új járműre nagy szükség volt, hiszen naponta több mint 200 diákot utaztatnak egyik településről a másikra.

Varga Adorján elmondta, sokáig egy közel 15 éves iskolabusza volt a községnek, amit két éve le kellett selejtezniük, nem volt már alkalmas gyerekszállításra, így egy, az önkormányzat által Leader-alapokból vásárolt

kisbusszal oldották meg a gyerekek iskolába szállítását. Az új, elektromos iskolabuszra nagy szükségük volt, mivel a községben több mint 200 diákot kell iskolába utaztatni, Szentdemeterről a kendi iskolába szállítják a gyerekeket, a román tagozatot Egrestőről, Fületelkéről Szénaverőse, az egrestői felső tagozatos magyar gyerekeket pedig Balavásárra, így naponta több mint 300 km-t tesz meg a meglévő iskolabusz.

A község a Könyezetvédelmi Alapnál egy gyorsított állomásra pályázott, ahol elvileg egy óra alatt feltehető lesz az elektromos jármű.

A térségben egyedülálló kezdeményezés

Épül az idősek nappali foglalkoztatója

A gyerekek mellett a helyi idősek igényeire is kiemelt figyelmet fordít a községvezetés, a balavásári útkereszteződés szomszédságában lévő tömbházak mellett épül a korszerű nappali foglalkoztatóközpont, ahol komplex szolgáltatásokat biztosítanak majd az idősek számára. A beruházásra, amely a térségben egyedülállónak számít, az országos helyreállítási alapnál nyert finanszírozást a balavásári önkormányzat, és múlt héten, ottjártunkkor a kivitelező már készítette elő a terepet a munkálatok elkezdéséhez.

Balavásár községben is sok az egyedül élő, idős személy, akiknek segítségére, társaságra, illetve arra van szükségük, hogy legyen valamiféle aktivitásuk. Az önkormányzat tervei szerint a nappali központban mintegy ötven időst tudnának fogadni az egész napos programokra, illetve orvosi ellátás, gyógytorna, fizioterápia is várna őket, ebédet is kapnának, mi több, fel-

vállalnák az idősek oda- és hazaszállítását is.

Varga Adorján polgármester elmondta, két hete fogtak hozzá az építőtelep előkészítéséhez, ugyanis, bár az önkormányzat még júliusban kiadta a kivitelezési parancsot, amikor kérdésessé vált az országos helyreállítási alapból finanszírozott beruházások sorsa, nem engedték, hogy az építő elkezdje a munkát, mivel attól tartottak, utólag kiderülhet, hogy nem lesz rá finanszírozás. Most azonban zöld utat kapott a beruházás, megszületett az erre vonatkozó memorandum, hogy biztosítva lesz a finanszírozás.

Mintegy nyolcvan százalékban készen van az új bölcsőde épülete

Nagyon jó ütemben halad a korszerű, új bölcsőde építése, maga az épület mintegy 80 százalékban elkészült.

A bölcsődére az Országos Beruházási Társaságnál (CNI) pályázott sikeresen a község, és bár ennél a beruházásnál is van némi elmaradás a kifizetések terén, a kivitelező cég munkásai ottjártunkkor is dolgoztak a balavásári iskola udvarán típusúterv alapján készülő, negyven férőhelyes, két csoport befogadására alkalmas épületen.

A községben élő kisgyerekes családok már nagyon várják, hogy elkészüljön, és biztosítva legyen számukra helyben a gyerekfelügyelet, azonban az, hogy mikor nyithatja meg a kapuit a szép, új bölcsőde, azon múlik, hogy mennyire lesz bonyolult a működtetéshez szükséges állások jóváhagyásának a folyamata, valamint a különféle engedélyek beszerzése. A község vezetője szerint 17 fős személyzetre lenne szükség a bölcsőde működtetéséhez, ugyanis konyhai személyzetet is kell alkalmazni, hiszen az intézmény saját konyhával és étkezdével fog rendelkezni.

Akár október második hetétől

Kétfogásos meleg ebédet kapnak a községbeli diákok

Amennyiben minden a terv szerint halad, várhatóan már október második hetétől kétfogásos meleg ebédet biztosítanak a község mintegy 700 diákjának – újságolta a jó hírt Varga Adorján polgármester.

Balavásár eddig is részese volt az Egészséges ebéd nevű országos programnak, amelynek keretében az elmúlt tanévben a községbeli diákok egy-egy kiadós szendvicset kaptak, amit jóízűen el is fogyasztottak. Azonban több Hargita megyei község jó példáját látva az önkormány-

zat úgy döntött, a nemrég elkezdődött új tanévben meleg ebédet biztosítanak számukra. A községvezetőtől megtudtuk, hogy kiúrták a közbeszerzést, amire négy ajánlat érkezett, és a napokban ki is választják a legkedvezőbb ajánlatot kínáló, nyertes céget, amely catering rendszerben levest és második fogást szállít majd a községben tanuló közel 700 gyereknek. Amennyiben nem nyújtanak be óvást, október második hetétől akár be is indulhat a program – tette hozzá a polgármester.

Rövidesen elkészül a korszerűen felújított épület

Délutáni foglalkoztatóközpont gyerekeknek

Hamarosan elkészül a szentdemeteri iskolában kialakított nappali foglalkoztatóközpont, ahol a községbeli gyerekeknek – beleértve a hátrányos helyzetű diákokat is – iskola utáni foglalkozásokat biztosítanak majd. Eredetileg negyven gyerekre gondoltak, azonban előreláthatólag ennél többen igénylik majd a központ szolgáltatásait.

Egy nyertes projekt révén mintegy hárommillió lej értékű finanszírozást sikerült lehívni az országos helyreállítási alpból az évek óta használaton kívül lévő szentdemeteri iskola épületének a felújítására és nappali gyermekfoglalkoztató-központtá való átalakítására. Ottjártunkkor a község vezetője elmondta: a beruházás hamarosan elkészül, a belső munkálatok vannak még hátra, azonban a működtetéshez szükséges licenc megszerzése késleltetheti majd az időpontot, amikortól ténylegesen fogadhatják a gyerekeket. Az elképzelés az, hogy nemcsak a hátrányos helyzetű gyerekeket fogadnák, hanem

ingyenes after-school jellegű foglalkozásoknak ad majd otthont a szépen felújított épület, a tanórák lejárta után az egyik iskolabusszal odaszállítanak a gyerekeket, a meleg ebédet már előzőleg elfogyasztanak az iskolában, a központban pedig pedagógusok foglalkoznak majd velük, segítenek a házi feladatokban.

Varga Adorján hozzátette, sikerült megoldani azt is, hogy a személyzet bére ne az önkormányzat költségvetését terhelje, egy szociális pályázati lehetőségnek köszönhetően négy szakembert tudnak alkalmazni, akiknek a bérköltségét az állam négy évig felvállalja.

Bekecsi Lovas Napok

(Folytatás az 1. oldalról)

Igazi gyönyörű őszi nap köszönt rá szombaton a Bekecsre igyekvőkre, autók, szekerek, lovasok sora kigyózott fel a hegyre, emlékezni az első világháború egyik sikeres csatájára, egyúttal örülni a találkozásnak, a természetnek és a látnivalóknak.

A nyáradselyei Faluerdeje fölötti sírkertnél idén sokan elfelejtettek megállni, ezúttal csak tucatnyian emlékeztek itt, pedig 27 magyar és két bosnyák katona nyugszik a lombsátor alatt. A bekecsi hadisírokat gondozó marosvásárhelyi 23. magyar királyi határvasdász zászlóalj hagyományörző csapata részéről *Benkő József* történész tekintett vissza az 1916. szeptember 28. és október 6. közötti eseményekre, amikor az Erdélybe betört román hadsereg a Parajd–Szováta–Nyárádremete vonalon elérte a Bekecsset, ahová azonban a magyar hadvezetés harcedzett katonákat tudott küldeni:

a kassai 9. és miskolci 10. gyalogezred katonái, kiegészülve egy bosnyák zászlóaljjal, véres harcok árán feltartóztatták és visszaverték a négy román zászlóalj támadását, ami után aztán a román csapatokat gyorsan kiszorították Erdélyből. Az elesett katonákat a Bekecsen temették el, számukra a nyáradselyei frontharcosok állítottak síremléket az 1940-es években. A katonák áldozatukkal lehetővé tették, hogy ma itt békében emlékezhessünk – hangzott el.

A hősokról nemcsak a történelem, hanem a hit szavai is szóltak *Nagy Béla* nyáradselyei református lelkész révén, aki emlékeztetett: akkor a bekecsi erdők csendjét verte fel a fegyverek zaja, ma pedig tőlünk nem messze, a szláv testvérháborúban is hálnak meg magyarok. Szívünk aggodalommal tekint a jövőbe, pedig jobb volna szebb holnapot remélni, azt mondani, hogy van értelme élni, dolgozni. Jézus Krisztus igazsága azonban állandó, és Ő

ad szívünkbe hitet, reményt, hogy építsük nemzetünket.

„A magyarság élni akar!”

A tisztelet koszorúinak elhelyezése után az emlékezők a hegytetőre vonultak, ahol a rendezvény központi eseménye zajlott. Ünnepi köszöntőjében *Kacsó Lajos*, Nyárád-magyarós község polgármestere arra mutatott rá, hogy itt nemcsak az elesett honvédekről emlékezünk meg, hanem magunkat is emlékeztetjük arra, hogy a béke, amelyben élünk, nem magától értetődő. Az ő áldozatuk teszi lehetővé, hogy szabadon, biztonságban építsük közösségünk és gyermekeink jövőjét. Magyarország Csíkszeredai Főkonzulátusa nevében *Soós Zoltán* konzul kiemelte: a magyar honvédek példája, a lármafák tüze, a kápolna szentsége ugyanazt üzeni: a magyarság élni akar. A Bekecs a székely magyarság erős szívdobbanása, egyszerre a múlt, jelen, jövő.

„A fellobbanó lármafa tüze vezessen bennünket, a honvédek példája emlékeztessen, hogy a hűség nemcsak szó, hanem cselekedet is” – mondta a diplomata. „Az ő vérükben, áldozatukban ott van a mi szabadságunk. Az ő bátorságunkban ott rejlik a mi tartásunk. Az ő történetükben találjuk meg életünk irányítóját” – mutatott rá *Novák Levente* szenátor, aki szerint a Bekecsi Lovas Napok nem csupán egy rendezvény, hanem találkozás ember és ember, múlt és jövő, emlékezés és remény között, és ezek a napok mindannyiunk számára élmény, erőforrás és hitvallás.

Az ünnepség folytatásában a nyáradselyei elemi és a nyárádmagyarósi általános iskola tanulói mutattak be műsort *Emlékezés* címmel, majd

A Faluerdeje fölött 29 katona síremlékénél hajtanak fejet

felvonták a Bekecs-hegy piros-fekete zászlaját, és meggyújtották a lármafát, amelynek lángja a közösséget jelképezi, és figyelmeztet, hogy együtt meg tudjuk őrizni a békét, és építeni a jövőt, amelyre gyermekeink vágnak.

„Megállj, ez a mi földünk!”

Az ünnepség a Körtövécs mezején folytatódott, ahol a szováta barantások és a huszárcsapatok vezetésével vonult fel az ünneplő tömeg az itt nyugvó hat honvéd sírjához. Itt Benkő József ismét felidézte az 1916-os bekecsi eseményeket, hozzátéve személyes pénteki élményét, miszerint a hegyen nyugvók rámosolyogtak a sírokat gondozókra. *Nagy Béla* lelkész imája után *Csüdör Imre* jobbágyfalvi plébános emlékeztette az ünneplőket: a világháborús hősök áldozata „nem maradt meddő szomorúság”, mert ma szabadság van ezen a magyar vérrrel öntözött szent földön.

Ezt követően az emlékműnél a tisztelet virágait helyezték el Nyárádmagyarós, valamint a testvér- és partnertelepüléseinek (a magyarországi Sellye, Bekecs és a felvidéki Kisújfalu) képviselői, a Nyárád és Kis-Küküllő völgyének bekecsalji közösségei Szováatától Nyárádgálfalváig, a barantások, huszárcsapatok, a Történelmi Vitézi Rend maroszéki és szováta-sóvidéki szakaszai, katonai hagyományörzők, és első alkalommal ünnepelt és tisztelgett itt egy, a lengyelországi Laszkowából ér-

Idén először lengyel hagyományörzők is részt vettek a bekecsi megemlékezéseken

kezett hagyományörző lovas katonacsapat.

Az ünnepség kulturális műsorral folytatódott, színpadra lépett a nyárádszeredai Bekecs Táncszínház és az általa oktatott néptáncscsoportok, valamint a körtvélyfajai Bokréta néptáncgyűttes, a programot a harasztkeréki Varázspatkó lovarda lovas bemutatója zárta.

Hívja őket a hely szelleme

A 15. Mátyás huszárezred szováta-i hagyományörző csapata idén is megszervezte a bekecsi emléktúrát és lovas napokat. Az Erdély több pontjáról érkező huszárcsapatokat pénteken este fogadták a szováta-i huszárlaktanyában, ahol vacsora után zenészó mellett nótáztak. Szombaton kora reggel *Köllő Tibor* szováta-i plébános adta áldását a bekecsi emléktúrára, imádkoztak a résztvevők épségéért. A lóháton és gyalog felvonuló huszárok a hegyen részt vettek a megemlékező ünnepségen, majd a hősök emlékművénél koszorút helyeztek el a bihari, gyergyó-, udvarhelyszéki és szováta-i huszárok, valamint a helyi barantások. Ebéd után a hegyen berendezett táborhelyen beszélgettek, nótáztak, este meggyújtották a huszárok tábor-tűzét. Reggel huszármisén vettek részt a bekecsi kápolnában, majd táborbontás után visszatértek Szováta-tára, ahol ebéd után megbeszélték a következő időszak teendőit, rendezvényeit, hiszen a következő hétvégén lesz a szentegyházi Őszi hadjárat, rá két hétre pedig az agyagfalvi székely nemzetgyűlésre emlékeznek – számolt be a Népújságnak a huszárok programjáról a szováta-i Máté Miklós hadnagy.

A bihardiószegi Gróf Széchenyi István huszárszázad küldöttei tizedik alkalommal vettek részt a bekecsi megemlékezésen, bár ezúttal csupán két huszár, Gellért Ákos főhadnagy és Kis Géza huszárkapitány képviselte őket. Utóbbi lapunknak elmondta: évente eljönnek ide, hogy tiszteljenek az elesett hősök előtt. Egyben viszonzózzák az itteni huszár bajtársaik kedvességét, hiszen azok is elmennek a bihardiószegiek meghívására a Kis Pál-emléktúrára és a huszáros pincemustrára, amikor tizennégy pincegazda nyit ajtót a huszárok előtt, hogy azok végigkóstolják az Érmellék Diószegen tárolt borait. Itthon érzik már magukat a Bekecsen, nagyon jól fogadják őket a Maros megyeiek, tetszenek nekik az itt eléjük tárt történelmi értékek és az, ahogyan megértetik mindenkivel, hogy miért kell feljönni erre a hegyre – akár először, akár tizedszer. Minden alkalommal érzik, hogy ennek a helynek egyedi az ereje, az elesett katonák szellemiségét lehet itt érezni.

A Bekecs zászlajának felvonása és a lármafa meggyújtása állandó része az ünnepségeknek

Több mint 120 huszár vonult fel az emléktúrára és lovas napokra

SZERKESZTI: NAGY-BODÓ SZILÁRD

A korábbi két Techuniverzumban az Apple új eszközeiről számoltunk be, elsőként az iPhone 17-es model családról, majd múlt héten görcső alá vettük az új Apple Watchokat is, az SE 3-at, a Series 11-et és az Ultra 3-at is. Azonban van még egy újdonság, amit az Apple bemutatott a szeptember 9-i eseményén, ez pedig nem más, mint az AirPods Pro harmadik generációja. Az e heti számunkban többek között ennek az újdonságait is részletesen ismertetjük.

AirPods Pro 3 – az élő fordítás most már itt is valóság

Az új AirPods Pro 3 többportos akusztikai architektúrát kapott, ami precízen szabályozza, hogy hogyan áramlik be a levegő a fülbe, így gazdagabb térhatású hangélmény jön létre. A következő generációs Adaptive EQ finomhangolja a basszust, szélesebb hangteret biztosít, és javulnak a magas frekvenciájú hangok – legyen szó zenéről, műsorokról vagy telefonhívásokról. A Transparency mód most még természetesebb – a felhasználó saját hangja, illetve a vele beszélő is jobban hallatszik, miközben a környezeti zajokat sem kell kizárnia.

Az aktív zajszűrő (ANC) terén is

nagyot lépett előre az AirPods Pro 3: ultraalacsony zajszintű mikrofonokkal és fejlett hangfeldolgozással dolgozik, továbbá új, habbal töltött fülpárnák segítik a passzív zajcsökkentést. Ezekkel az újításokkal az ANC akár kétszer hatékonyabb, mint az AirPods Pro 2-ben, és négyszer több zajt képes kiszűrni, mint az eredeti AirPods Pro. ANC bekapcsolt állapotban akár nyolc órás zenehallgatási időt kínál – ez mintegy 33%-os javulás az előző generációhoz képest.

A kialakítás is átdolgozott: a készülék belső része kisebb lett, a fülhegy külső formája jobban igazodik

a fül középhez, így stabilabb a tartás. Az új fülhallgató immár öt különböző méretű habbal töltött fülpárnával érkezik, beleértve egy XXS méretet is. Emellett IP57 tanúsítvánnyal rendelkezik, tehát az izadtsággal és a vízzel szemben is védett – keményebb edzéseknél vagy változékony időjárásban is használható.

Újdonság a pulzusz mérés: az AirPods Pro 3 beépített fotopletizmográfias (PPG) érzékelője másodpercenként 256-szor mér, infravörös fényt bocsát ki, és figyeli a véráramlás fényelnyelő képességét. A gyorsulásmérők, a giroszkóp, a

Apple AirPods Pro 3

Forrás: Apple

GPS és az iPhone-on futó AI-moddell segítségével akár 50 különböző edzésfajtát is nyomon lehet követni, beleértve a kalóriaégetést, pulzusz mérést, valamint a Fitness alkalmazásban a gyűrűk és jutalmak követését.

Egy új funkció az élő fordítás is: bizonyos nyelveken kéz nélkül lehet kommunikálni az AirPodsszal, illetve az iPhone képernyőjén jelenik meg az automatikus átirat. Ha mindkét fél viseli az AirPodsát, a fordítás zavaró háttérzaj mellett is működik – az ANC segít csökkenteni a külső zajokat a jobb fókusz érdekében. Jelenleg angol, francia, német, portugál és spanyol nyelven érhető el, és év végére további nyelveket terveznek hozzáadni, például az olasz, japán, koreai és kínai (egyszerűsített) változatokat. A magyar vagy román nyelvre viszont feltehetően még sokat kell várni. Elég csak arra gondolni, hogy az Apple virtuális asz-

szisztense, Siri még mindig nem tud magyarul, pedig már több mint tíz éve elérhető az almás eszközökön.

Az akkumulátor tekintetében is fejlődött az eszköz: átlagnál hosszabb üzemidőt kínál, különösen ANC bekapcsolt állapotban. A Transparency módban jelentősen megnőtt a működési idő is – akár tíz órára is bővült egy töltéssel. Emellett az Apple komolyan veszi a fenntarthatóságot: az AirPods Pro 3 körülbelül 40%-ban újrahasznosított anyagokból készül, beleértve az akkumulátor kobaltját és a tok műanyag elemeit.

Sokan várták, hogy az új AirPods Pro fog kapni egy kijelzőt a dobozára, ahol nyomon lehet követni, hogy éppen milyen hang van lejátszás alatt, vagy legalább alkalmas lesz a töltöttségi szint megmutatására. Ez azonban idén elmaradt, ahogyan továbbra is csak fehér színben kapható a készülék. Az AirPods Pro 3 romániai ára 1250 lej.

A vékonyság az előnye és a hátránya is

Két héttel ezelőtt beszámoltunk arról, hogy az iPhone 17-es model család legérdekesebb tagja a szupervékony iPhone Air. Pont azért, mert vékony, kimondottan praktikusnak hat, és sokan ezért tartják érdekesnek. Azonban a vékonyság oltárán sok mindent feláldozott az Apple.

Az iPhone Air hihetetlenül karcsú lett: mindössze 5,6 mm vastag, amivel ez az Apple valaha készült legvékonyabb iPhone-ja. Ez a méret ugyan lenyűgöző, de nem jött ingyen – több területen kompromisszumokra volt szükség.

Először is az akkumulátor kapacitása viszonylag alacsony: az Air 3149 mAh-es teplel működik, míg például az iPhone 17-ben 3692 mAh, a Pro Max változatokban pedig akár 4832-5088 mAh is. Ennek megfelelően az üzemidő is sérül: az Air egy töltéssel kb. 40 órányi működésre képes, míg az iPhone 17 – ugyanezzel a feladattal – 41 órára, a 17 Pro Max pedig 53 órára. Ezen túl a töltés sem olyan gyors: míg az iPhone 17 modellek 20 perc alatt érik el az 50%-ot, az Airnek 30 perc ehhez.

A kijelző mérete is korlátokba ütközik: az iPhone Air 6,5 colos panelt kapott, ami kisebb, mint pl. az iPhone 16 Plus vagy az iPhone 17 Pro Max nagyobb, 6,7–6,9 colos kijelzői. Ez részben azért van, mert a még nagyobb képernyő merevítés szempontjából problémát jelentene a vékony ti-

iPhone 17 Air

Forrás: Apple

tánházzal. A kamerarendszer is egyszerűsített: csak egy hátlapi kamera van, 48 MP-es szenzorral, de nem olyan érzékeny, mint a Pro változatokban használt nagyobb lapka. Videófelvételi képességekben is le kell mondani néhány prémium funkcióról: nincs 4K/120 fps, sem ProRes, sem ProRes RAW, sem LiDAR, ami segítene portré módban, gyors autofókusz vagy speciális látványos hatások terén.

További hiányosság, hogy az USB-C port csak 2.0-s szabványú, tehát vezetékes adatátvitelben nem nyújtja a Pro modellek gyorsabb 3.0-s sebességét. Ezenkívül nincs négymikrofonos rendszer, illetve csak egy felső hangszóró biztosítja a hangszórós kihangosítást.

Sokat várat magára a hajlítható iPhone

Nem az iPhone Air kompromisszumai jelentik a legnagyobb negatívumot az idei Apple-felhozatal kapcsán, hanem sokkal inkább az, hogy most sem érkezett meg a régóta várt hajlítható iPhone, és ha minden igaz, erre még legalább egy évet, de lehet, hogy kettőt kell várni.

Az Apple régóta dolgozik hajlékony kijelzős készülékeken, és az eddig szárnyra kapott pletykák szerint az első ilyen iPhone – amit iPhone Fold néven emlegetnek – nagy áttörésnek ígérkezik. A híradások alapján az Apple már 2020 őszén flexibilis kijelzős prototípusokat rendelt a Samsungtól, és az LG Display is beszállítóként szerepel.

A készülék várhatóan 2026 végén jelenik meg, és nagy reményeket fűz hozzá a vállalat: kezdetben 8-10 millió darab eladását célozzák meg, két év múlva pedig már akár 20-25 milliót.

Egyelőre az is biztosnak látszik, hogy az Apple nemcsak okostelefonként, hanem tabletként is tervezi flexibi-

lis kijelzős modelleket, az első hajlékony iPad várhatóan 2028-ban debütálhat.

Összességében tehát az iPhone Fold komoly várakozást kelt: nem csupán eszközként, hanem potenciális fordulópontként is, amely újraírhatja, mit jelent a prémium okostelefon-élmény, csak ehhez végre meg kellene érkezzen. Az óra kegye, az Apple lemaradása pedig egyre nagyobb nemtetszést vált ki még a kimondottan hűséges vásárlók körében is.

Hajlítható iPhone-konceptió, illusztráció

Forrás: hasznaltalma.hu

SZERKESZTETTE: MEZEY SAROLTA

Benedek Elek emlékére

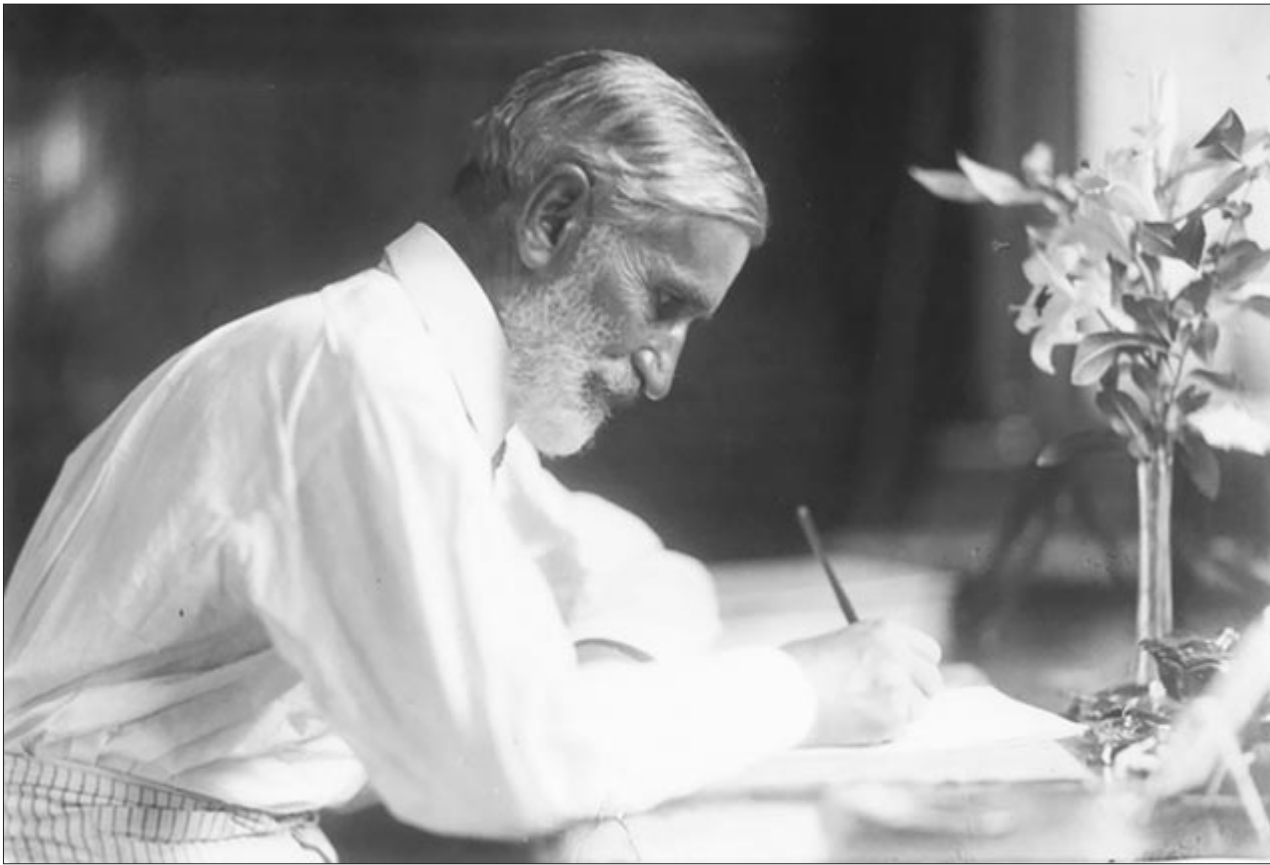
(1859. szeptember 30. – 1929. augusztus 17.)

„Jézus tanítványa voltam.
Gyermekekhez lehajoltam,
A szívemhez fölemeltem,
Szeretetre így neveltem.”

Ebben az esztendőben emléke-
zünk az íróra, az országgyűlési kép-
viselőre, „a nagy mesemondóra, a
magyar gyermekirodalom egyik
megteremtőjére, a *Cimbora* ifjúsági
lap szerkesztőjére, az *Ezüst mese-
könyv*, az *Arany mesekönyv* szerző-

jére – verseivel... Vegyük elő Bar-
dócz Orsolya *Kisbaconi versek* (Mű-
velődés, Kolozsvár, 2007) című
kötetét, benne Elek apó versei, egy-
szerűek, tiszták, dallamosak, ihletői
a szülőfaluja, családja, gyermekei és
természetesen vér szerinti és foga-
dott unokái. Ennek megfelelő a vá-
logatás is, előbb az *Apró versek*, *Az
első lépés*, *Egy pohár tejecske* című
fejezetek, majd emlékkönyvbe illő

sorok emberekről, állatokról, a fecs-
kéről, a bagolyról, a verébről, a nyu-
szíróról, de a róka, a mackó, a sas is
egy-egy vers hőse. A szülőket kö-
szöntő sorok után a szavalnivalók so-
rakoznak, hiszen a világgal, az
állatokkal ismerkedő kisgyerekeket
az első lépések után, az oviban, az is-
kolában csengő-bongó versikék ve-
zérlik az anyanyelv rétjein. A *Szeresd
a fát* intő szavai, *A jó egészség kis*

Fotó: cultura.hu

A rovatban közölt levelek tartalmáért,
a tényállítások hitelességéért a szerzők a felelősek.
Elektronikus postán is fogadjuk leveleiket.
A levélírók minden esetben tüntessék fel
telefonszámukat és lakcímüket.
Címünk: nepuj sag@e-nepuj sag.ro

kátéja tanácsai, a *Munka után* imád-
ságos hangulata, a *Cseng a kasza*,
peng a sarló rímei, a *Reggeli*, *esti*
imák kérése és a *Versék a hónapokról*
sorakoznak.

Következnek a *Kisbaconi versek*,
az első a *Kisbaconi temetőben* áldó,
nyugalmat kívánó soraival:

„Oh, áldott föld, szent sírhalom,
Szálljon reád csend, nyugalom
S hogyha pályám megfutottam,
Én is itten nyugodhassam!”

Mellettük a szülőfalu iránti szere-
tetet megszólaltató *Honvágy*, *Kisfa-
lumlól búcsút vettem*, *Kis falumon
néma csend ül*, s az ünnepekre emlé-
kező *Virágvasárnap*, *Húsvéti ének*,
Piros pünkösöd napján, *Karácsony
hetében*. De verseket olvashatunk a
Mezei életben a munkás, az értékte-
remtő életéről. A *vén templom* című-
ben arról, hogy „Öreg volt,
vén volt, szürke volt, de
szép.” A fát ültető örömét a
Szép kerek almafa, a *Vén fa
árnyékában* és a *Búcsú egy
vén vadkörtefától* fogal-
mazzák meg. Kisbaconból
Pest felé robogva, a *Vasúton*
soraiban a gyermekek iránti
szeretet hangján szól Elek
apó, s ha kinéz „az alföldi
rónaságba”, a „gyönyörű
havas világ”-ban tanyasi kis
diákokat látva meg, a vona-
tot is megállítaná, hogy kö-
szöntse őket, s maga is
diákká fiatalodjon. Miért?
Talán azért, hogy meséi,
gyerekeknek szóló történe-
tei mellé verseivel is tanítsa,
oktassa őket, mint pl. *A ma-
gyar nép története, 1848*.
Huszár János, *Az aradi ti-
zenhárom* és az *Emlékver-
sek a kisbaconi iskolás
gyermekeknek* című költe-
ményeiben. Ezeket kis
munkatársainak írta, akik
kertjében a cserebogarak el-

leni küzdelemben segítettek Elek apó-
nak, s az író könyvvvel s egy-egy névre
szóló emlékverssel ajándékozta meg
őket:

„A szeretet drága kincs,
Földön ennek párja nincs,
Oszd meg mással, mégse fogy,
S sőt így lesz még nagyobb.”

Ugyancsak oktatni, nevelni akarja
Elek apó unokáit a *Ne bánts d a ma-
darat!*, a *Szép kerek almafa*, a *Be-
csüld a népet!* című verseivel.

Köszönjük a kolozsvári Báthori
István Líceum diákjainak a gyönyörű
rajzait, amelyek a versekhez illő, ki-
tűnő illusztrációk, ötletesek, a gyere-
kek fantáziájáról s nem utolsósorban
rajztehetségükről árulkodnak. Kö-
szönjük Bardócz Orsolyának, hogy
szorgosan gyűjtögette s most egy kö-
tetbe a legszebb költeményeket ösz-
szeválogatta. S természetesen Elek
apónak, aki maga vallotta:

„Ragyogj, ragyogj még őszi nap-
sugár.

*Melengessd testét az elaggott föld-
nek!*

(...)

*Ragyogj, ragyogj még, óh, tekints
le rám,*

A jó öreg gyümölcsfa ültetőre,

(...)

*Óh, jól tudom, hogy más szedi le
majd*

*Édes gyümölcsét mind ez ifjú
fának,*

(...)

*Mi hasznom benne? Én nem kér-
dezem,*

*Csak ültetek a jövő nemzedék-
nek!”*

E jövő nemzedéknek a nevében,
akik olvassuk ezeket a vers-gyümöl-
csöket, a mai diákok és volt diákok
névében is köszönjük Elek apónak,
emlékezzünk Rá, és ajánljuk verses-
könyvét, mesegyűjteményeit!

Dr. Málnási Ferenc
ny. magyartanár

Őszi kirándulás

A marosvásárhelyi Magányosok
Klubja szeptember 23-án Kopacz
Imola klubvezető szervezőmunkájá-
nak köszönhetően nagyon szép he-
lyekre látogatott el.

Népes csoporttal indultunk, a
klubtagokon kívül szép számban je-
lentkeztek szimpatizánsok is, Györfi
Ildikó és Luka Ildikó hathatós segít-
ségének köszönhetően. A buszt Al-
bert Csaba gépkocsivezető, a Bata
szállítási vállalat alkalmazottja ve-
zette, aki már sokadik alkalommal
tanúsított türelmet a sok idős részt-
vevő iránt.

Utunk során klubvezetőnk megle-
petésajándékot osztott ki. Első álló-
másunk Déva vára volt, az első
királyi várak egyike, mely később a
mindenkori erdélyi vajda vezetése
alatt állott. Első okleveles említése
1264-ben történt. A várat a török
sohasem ostromolta, II. Rákóczi
Ferenc szabadságharca idején,
1704-ben a kurucok kezére jutott,

majd Csáky András kapitány három
hónapi ostrom után adta át a császá-
riaknak. Déva várának zord börtöne-
iben nemcsak a korábbi korok
politikai és hadi vezetői, mint Ottó
magyar király, Dobó István egri hős
raboskodtak, ide szállították a már
meglett korú, európai porondon elfo-
gadott egyházalapító püspököt,
Dávid Ferencet is. Az egyetemes és
egyetlen magyar alapítású vallás
megálmodóját vallásos meggyőző-
désének hirdetéséért halálíg tartó
fogságra ítélték. Az Unitárius Egy-
ház megalapítója és első püspöke a
dévai várbörtön foglyaként halt meg
1579. november 15-én, mondta klub-
vezetőnk.

Az előző dévai kirándulásunk al-
kalmával a felvonót épp javították,
most a csoport nagy örömeére műkö-
dött. Mindig nagy élményt nyújt,
hogy néhány perc alatt felröpít a ma-
gasba. Felérve Dendea Mária a Kő-
műves Kelemen című székely

népballadát, Czerán Erzsébet pedig a
Déva vára című verset olvasta fel.

2010-ben a várban átfogó helyre-
állítási munkálatok kezdődtek el, így
most megcsodálhattuk a felújított
várat. Fáradhatatlanul megmásztuk a
sok-sok lépcsőt, miután szemet gyö-
nyörködtető látványban volt részünk
a falakon kívül és belül.

A kirándulás következő állomása
a Nopcsa-kastély volt Szacsalon. A
kétszintes, hosszúkas alaprajzú épü-
let 1872 körül épült, tervezőjét a kö-
zépkori lovagvárak ihlették. Épít-
tetője báró Nopcsa Elek erdélyi ud-
vari kancellár volt. A birtok oldal-
ágon öröklődött Nopcsa László hu-
nyadi főispánra, akiről Jókai Mór a
Szegény gazdagok című regény fő-
hősét, Fatia Negrát mintázta, majd a
kalandos életű, paleontológusként
közismert Nopcsa Ferenc örökölte, ő
az első magyar dinoszauruszlelet le-
írója; hírhedt kalandor volt, nevéhez
trónszerzési és repülőgép-eltérítési

kísérlet is fűződik, a bécsi udvar tit-
kos ügynöke volt, megírta Albánia
néprajzát négy kötetben, tájékozta-
tott Kopacz Imola.

A kastély bejáratánál várt ránk
Liliana Tolas igazgatónő, aki végig-
vezetett a sok-sok termen, és a törté-
nelmi események nagyon részletes
ismeretét bizonyította az előadása. A
kastély felújítása tavaly júliusban fe-
jeződött be egy 11,5 millió lejes be-
ruházás révén. Szeptember 1-jén
nyitotta meg kapuit a látogatók szá-
mára, mi voltunk az első látogató
csoport. Csodálatosan felújított ter-
mek vártak ránk. Elénk tárult a
könyvtár, a tükörterem, a bálterem, a
képcsarnok, ahol az eredeti festmé-
nyek másolata látható Nopcsa Elek-
ről, Nopcsa Lászlóról és Nopcsa
Ferencről korhű öltözetben. A kastély
eredeti bútorzatának egykori darab-
jaiból Kornyak Károly asztalos ké-
szített el párat. A lépcső eredeti vörös
márványból készült, vaskorlátja ele-
gáns vonalú. A kastélyban ragyogó
tisztaság, előtte parkosított udvar

várja a látogatókat. A Nopcsa-kastély
újjaszületett, kulturális emlékhellyé
alakult, nyitott a látogatók előtt.

Klubvezetőnk beiktatott egy megle-
petés-látogatást Óraljaboldogfalva
községbe, ahol megtekintettük a
XIII. századi református műemlék
templomot. A XIV. század elején ké-
szült freskórégteg töredékeit Rómer
Flóris tárta fel, a bejáratától jobbra
megmaradt a leprásokat ápoló
Árpád-házi Szent Erzsébet, valamint
Szent Pál halálának ábrázolása. 1908-ban
Möller István vezetésével teljes műemléki
felújítást végeztek rajta, azóta csak részlegesen javítgat-
ják, és állapota mára kritikussá vált. Egy
elhivatott ortodox vallású román
úr fogadott, rövid előadást tartott,
tesz, amit tud, de az anyagi lehetősé-
gek hiánya hátráltatja.

Hálás köszönet Kopacz Imolának,
klubunk vezetőjének, e csodálatos
nap megálmodójának. Külön köszö-
net Kopacz Miklósnak, aki a támo-
gatja klubunk tevékenységét.

Czerán Erzsébet

Szégyenteljes továbbjutás a kupában

Bálint Zsombor

Ha a marosvásárhelyi mérkőzésen igen biztatóan kezdte az idényt a marosvásárhelyi városi sportklub kosárlabdacsapata, a Temesvári SCM elleni kupapárharc visszavágója több volt mint kiábrándító. A hazai pályán kiépített 29 pontos előny ugyanis szinte teljesen elolvadt a végére, s bár a 24 pontos súlyos vereség elég volt a továbbjutáshoz, de marad a szégyenteljes, már-már gyalázatosan gyatra teljesítmény.

Az első kérdés, amit fel kell tennünk, hogy vajon mikor érzük meg azt, hogy teljes létszámban bevethető legyen a csapat, ha már most hárman hiányoztak? Az előző idényben soha nem volt olyan, hogy mindenki játékra alkalmas legyen, és lám, most is hiányzott Scott, Sánta és Corpodean is. S hogy folya-

Fotó: a SCM Temesvár közösségi oldala

matosan sérültek vannak, ez nem lehet ilyen hosszú időn át véletlen. Utóbbi ugyan ott volt a kispadon, hogy legyen meg a szabályok szerint megkövetelt tíz kosaras, ám nem lépett pályára.

A marosvásárhelyi mérkőzésen Corpodean az egyik legjobb volt, azonban a temesvári gyalázatot nem lehet teljesen a hiánya számlájára írni (Scott, valamint a meccs legnagyobb részében Sánta akkor is hiányzott). Inkább arról van szó, hogy – főleg a két amerikai – akkora mellénnyel léptek pályára, hogy mi is belefértünk volna. Diggs alig 46% mezőnyből, és öt eladott labda, ami az irányítónak is sok, ráadásul öt személyi hiba a végére. Sampson 36 perc alatt mindössze 7 dobókísérlet? Alig több, mint a négy egészen gyerekesen eladott labdája. Utóbbiból mindezenetre több volt, mint lepattanóból, noha elvileg ő ugrik a legmagasabbra a csapatból – nem véletlenül áll ő oda a kezdőlabda feldobáskor. Ez a hányavetiség pedig, amivel pályára léptek, jobb helyeken pénzbüntetésel jár.

De nem lehet megdicsérni ezúttal Reljićet sem, aki 2/8-at (!) dobott mezőnyből, bár ő legalább nem adta el a labdákat. S ha a haza-

Eredményjelző

Kosárlabda-Románia-kupa:

* első kör, 1. mérkőzés: Zsilvásárhelyi CSM – Bukaresti Dinamo 75:86, Bukaresti CSA Steaua Sharks – CSM BBA Petrolul Ploiești 68:60;

* első kör, 2. mérkőzés: Temesvári SCM – Marosvásárhelyi CSM 93:69 (összesítésben: 170:175), CSM BBA Petrolul Ploiești – Bukaresti CSA Steaua Sharks 108:102 (összesítésben: 168:170).

A Galaci CSM – Nagyszebeni CSU párharcot október 27-ére és november 13-ára halasztották.

iakról beszélünk, Bodó Tamás (Corpodean hiánya miatt is) 32 percet kapott. Az idény előtti barátságos meccseken olyan remekül játszott, hogy Faragó Péter vezetőedző azt mondta, bejátszotta magát az alaprotációba. Ám most a 32 perc alatt leginkább az öt személyi hibájával és a pályán való elrejtőzésével hívta fel magára a figyelmet...

S ha már Faragó Péternél tartunk, edzőtől még nem hallottunk olyant, amit a marosvásárhelyi meccs után mondott, hogy Temesváron az eredmény nem számít. S ha már mondta, ta-

Jegyzőkönyv

Kosárlabda-Románia-kupa, első kör, 2. mérkőzés: *Temesvári SCM – Marosvásárhelyi CSM 93:69 (23-17, 24-22, 22-10, 24-20).*

Temesvár, Constantin Jude-sportcsarnok, 70 néző. Vezette: Laurențiu Grigoraș (Bodzavásár), Bogdan Podar (Kolozsvár), Michael Nicoară (Bukarest). Ellenőr: Radu Bucerzan (Temesvár).

nítványai ezt szó szerint értelmezték. Valóban, ha még kapnak öt pontot (közel álltak hozzá), akkor legalább megspóroltak volna egy kiszálást novemberben, a kupa 2. körében...

Az elkeserítő az, hogy nincs idő a helyerázódásra, szerdán már kezdődik a bajnokság, este fél kilenctől a Rapid vendégei lesznek. Lesz-e Scott Bukarestben, lesz-e Sánta, lesz-e Corpodean? S mindenekelőtt lesz-e elég alázat a csapattagokban, hogy érezzék, így nem állhatnak nyilvánosság elé, ahogy Temesváron tették?

Magyar válogatottak csatája ma este a Bajnokok Ligájában

Számos izgalmas összecsapás várható a labdarúgó Bajnokok Ligája alapszakaszának második fordulója mai játéknapján.

A Liverpool Kerkez Milossal és Szoboszlai Dominikkal a keretében Isztambulban lép pályára a Galatasaray ellen, ahol Sallai Roland folyamatosan alapemberként szerepel a török csapatban. A Liverpool a Premier League első helyén áll, miután szombaton 2-1-es vereséget szenvedett a Crystal Palace ellen, míg a Galatasaray továbbra is százszázalékos a török bajnokságban.

A Real Madrid története első Kairat Almati elleni mérkőzésére készül Kazahsztánban, ahol Vinícius Júnior pályára lépésével

újabb rekordot érhet el a BL-ben. A Chelsea a Benfica ellen José Mourinho vezetésével próbál javítani gyengébb formáján, míg a Tottenham a Bodö/Glimt ellen folytatja a múlt idény elődöntőjében megkezdett párharcot.

A mai program:

* *19.45 óra:* Atalanta – Club Brugge, Kairat Almati – Real Madrid;

* *22.00 óra:* Internazionale – Slavia Prága, Chelsea – Benfica, Atlético Madrid – Eintracht Frankfurt, Bodö/Glimt – Tottenham Hotspur, Olympique Marseille – Ajax Amsterdam, Galatasaray – Liverpool, Pafosz – Bayern München.

Amint várható volt, apróság döntött: Magyarország az Eb-n

Bálint Zsombor

2-2-es döntetlenre végződött a Románia – Magyarország teremlabdarúgó-Eb póts selejtezőjének visszavágója, ami azt jelenti, hogy 5-4-es összesítéssel Magyarország vívta ki a részvétel jogát a kontinenstornán. A továbbjutás kérdése másfél perccel a vége előtt dőlt el, miután korábban bármely fél előnyhöz juthatott volna. Ekkor az addig kiválón védő Tonița hibázott, és a róla kipattanó labdát Büki a hálóbakotorta.

A meccsről: a debreceni mérkőzésen hátrányba került román válogatott kezdett kezdeményezőbbben, és az 5. percben Nastai lefordult a védőjéről, és a jobb alsó sarokba gurított (1-0). A gól után bekövetkezett intermezzó (erről lennebb) azonban megfogta a hazaiakat, Magyarország jött vissza határozottabban, és egy hatalmas kapufával válaszolt, majd Rábl fejezett be góllal egy mintaszerű kombinációt (1-1). Záporoztak a csapathibák, előbb Romániának gyűlt ki a hat, azonban Tonița hátrította Rutai kisbüntetőjét. Aztán túloldalt is összejött a tízméteres, ezt Araujo értékesítette (2-1). Összesítésben egyenlő állásnál folytatódott tehát szünet után a meccs, és némileg váratlanul nem a hazai (gyakorlatilag semleges – erről is lennebb) pályán játszó Ro-

mánia, hanem a vendég Magyarország volt a kezdeményezőbb. Tonița sorra hárított több lövést, míg túloldalt Alaszticsnak kevesebb dolga volt ugyan, de néhány nagy védést neki is be kellett mutatnia. Végül a foci istene a pozitívabb csapatnak kedvezett, a 39. percben szerzett Büki találattal. Kacsó Endre azonnal beküldte Iszlait vészkapusnak az utolsó másfél percre, azonban a sérülésből alig visszatérő, a csúcsformájától messze lévő marosvásárhelyi játékos nem tudta ilyen rövid idő alatt felpörgetni a társait, hogy megszerezzék a továbbjutási esély megőrzéséhez szükséges gólt.

És most a kórítés: csattanós fiasköval igazolódott be, hogy milyen „zseniális” ötlet volt Craiovára költöztetni a meccset, egy olyan városba, ahol nincs teremlabdarúgás, a szurkolók nem ismerik a játékot,

azonban vannak ultrák a nagypályáról. Marosvásárhely, ahol a csoportmeccseket rendezték, hirtelen nem volt megfelelő helyszín – tudjuk, hogy mitől tartottak a szövetségben. Pedig a játékosok sokkal jobban ismerik a csarnokot, s noha minden bizonnyal lettek volna magyar szurkolók is, szinte kizárt, hogy olyan jeleneteknek lettünk volna tanúi, mint Craiován a meccs kezdetén vagy a 6. percben. Ekkor ugyanis a helyi ultrák bezúdultak a pályára a csendőrséggel verekedni, állítólag azért, mert az eredményjelzőn véletlenül Magyarország – Magyarország mérkőzésfelirat jelent meg. A söpredék kiürítése miatt 45 percig állt a meccs, utána pedig az egész meccsen éppen az a szurkolói támogatás hiányzott, amiben a szövetségben annyira bíztak... Jobb helyeken ilyen baki után lemondá-

sok jönnek, a várható több tízezer svájci frankos bírságról nem is beszélve...

Továbbá: Románia szövetségi kapitánya Kacsó Endre, másodkapitány Mánya Szabolcs, a kezdőcsapatban ott van Hadnagy István, Miklós Tamás, Kanyó Szilárd, továbbá pályára lépett Iszlai Richárd is. Ez eddig soha nem okozott gondot, mindannyian azért voltak ott, mert már bizonyítottak. Most azonban, hogy Magyarország ellen elbukták a póts selejtezőt, azonnal megjelentek a neten a gyalázkodó vélemények, hogy – horribile dictu – nem akartak nyerni. Nem tagadjuk, hogy egyiküknek sem ez volt a legjobb a teljesítménye, azonban szinte bizonyosan ott visszhangzott bennük, hogy a meccs előtt az utóbb kiebrudalt ultrák a magyarok országból való kiutasítását szorgalmazták. Biztos így gondolták a szövetségben a csapat biztatását is – hát megkapták. Hogy a Románia csapatában játszó magyarok győzni akartak, ahhoz aligha férhet kétség, de az is kizárt, hogy egy ilyen skandalás csak úgy elsuhant a fülük mellett, lélekfűrkészek mondhatják meg, mennyire

hatott rájuk. S biztosak vagyunk abban, hogy román csapattársaikra is, akikhez szoros kapcsolat fűzi őket, hiszen a teremlabdarúgó-közösség viszonylag kicsi, valamenynyien jól ismerik egymást. Még egy „nyomós érv” Craiova helyszínként való kiválasztása mellett...

És végül: az, hogy a szakág Bukarestben alig ismert, nem csak abból szűrhető le, hogy a központi sportsajtóba csak a botrány miatt került be a meccs, hanem abból is, hogy a közvetítő televízió kommentátorainak szavai arról árulkodtak, hogy nem értenek ehhez a sportághoz, nem szoktak teremlabdarúgó mérkőzéseket nézni. Nagypályás analógiájuk ugyanis nem működik a kispályán. A magyar egyenlítés után ugyanis például egyértelmű volt, hogy vészkapusos támadás következik, erre azonban csak hosszú idő után csodálkoztak rá. Még súlyosabb azonban, hogy a szlovén játékezőtök is mintha most először láttak volna teremfocit. Néha nevetséges szabálytalanságokat fújtak be, aztán – amikor kigyúlt az öt – a nyilvánvalót sem. És nem valamelyik fél megsegítéséről beszélünk, csupán durva hozzá nem értésről...

Jegyzőkönyv

Teremlabdarúgó-Európa-bajnokság póts selejtezője, 2. mérkőzés: *Románia – Magyarország 2-2 (2-1). Továbbjutott Magyarország, 5-4-gyel.* Craiova, városi sportcsarnok. Vezette: Dejan Veselić, Aleš Mocnik Peric. Tartalék: Admir Zahovič (szlovének). Ellenőr: Patrick Willemarck (belga), Marina Kiriljuk (ukrán).

Románia: Tonița – Miklós, Gavrilă, Kanyó, Hadnagy (Iszlai, Toader, Pânzaru, Dudău, Crișan, Araujo, Nastai, Crăciun).

Magyarország: Alasztics – Rafinha, Rábl, Nagy, Büki (Hadházi, Fekete, Bencsik, Pál, Szalmás, Rutai, Suscsák, Szabó, Kajtár).

Gólszerzők: Nastai (5.), Araujo (15.), illetve Rábl (8.), Büki (38.). Sárga lap: Dudău (4.), Crăciun (4.), Gavrilă (13.), Tonița (13.), Miklós (26.), illetve Rábl (27.), Szabó (32.), Faragó (40. – pótkapus a kispadon).

Hadházi Sándor Máté (k) a férfifutsal-Európa-bajnoki póts selejtezőben játszott Románia – Magyarország mérkőzésen a craiovai sportcsarnokban, 2025. szeptember 24-én.

Fotó: MTI/Szigetváry Zsolt

Eredményjelző

Teremlabdarúgó-Európa-bajnokság póts selejtezője, 2. mérkőzés: Románia – Magyarország 2-2 (az első mérkőzésen: 2-3), Kazahsztán – Olaszország 3-2, büntetőkkel 3-4 (1-2), Szlovákia – Grúzia 5-3 (1-4), Bosznia-Hercegovina – Belgium 0-1 (2-7).

A nyár magyarellenesei

Nyelvi jogsértések és politikai támadások

Az elmúlt hónapokban több aggasztó eset is rámutatott arra, hogy Romániában továbbra is jelen vannak a magyarellenesei megnyilvánulások mind a közéletben, mind a hétköznapi életben.

Egy Kolozs megyei boltban történt incidens során egy magyar férfit verbálisan és fizikailag is bántalmaztak, amiért anyanyelvén szólt feleségéhez. Az ilyen típusú támadások rávilágítanak arra, hogy a kisebbségi nyelvhasználat gyakorlása még mindig nem minden esetben biztonságos Romániában, ellenkezőleg, fizikai bántalmazást is eredményezhet. Egy másik eset is Kolozsváron történt: egy járókelő arra szólított fel egy magyarul beszélő nőt, hogy „magyarul otthon beszéljen, ne az utcán”. Ez az ellenséges, sovínisza megnyilvánulás jól tükrözi azt a társadalmi közeget, amelyben a magyar nyelv nyilvános használata egyesek számára provokációnak minősül, nem pedig természetes, alkotmányos joggyakorlásnak.

Az etnikai feszültségek a politikai diskurzusban is

román–magyar együttélésre, arról nem is szólva, hogy az általa említettek a fantazmagória kategóriájába tartoznak, és csakis a gyűlöletkeltés célját szolgálják.

Továbbá, egy nemrég közzétett videóban egy Bogdan Lupea nevű youtuber olyan szélsőséges kijelentéseket tett, amelyek a kisebbségi közösségek elleni nyílt gyűlöletkeltés kategóriájába esnek. A videóban elhangzik: ha egy politikus valóban a nemzeti érdekeket képviseli, akkor „az első dolga az kell legyen, hogy eltávolítsa mindenféle kisebbségi képviselőt a román parlamentből”.

A megszólaló továbbá „nemzetellenesnek” nevezte a kisebbségi képviselőket, és azt is kijelentette, hogy „a kisebbségeknek nincs helyük a parlamentben”, illetve a románoknak „elsőbbséget kell élvezniük minden munkahelyen az idegenekkel szemben”. A videóban elhangzottak között volt a „patriotizmus kultuszának” szükségessége, valamint a nacionalista múltúra épülő emlékezetpolitika dicsőítése is.

Lupea szó szerint úgy fogalmazott: „Nem vezethetnek minket a parlamentből magyarok, zsidók, cigányok vagy románok, minket románok kell vezessenek”. Hozzátette azt is: „Én elsősorban azt a politikus támogatom, aki azt mondja: kifelé a kisebbségekkel a parlamentből”.

A fenti esetek jól mutatják, hogy az erdélyi magyar közösség tagjai a mai napig rendszeresen szembesülnek nyelvi és etnikai megkülönböztetéssel. Ezek a történetek nemcsak egyéni sérelmeket tükröznek, hanem egy mélyebb társadalmi problémára világítanak rá: arra, hogy a nyelvi sokszínűség elfogadása és a kisebbségi jogok tiszteletben tartása továbbra sem egyértelmű a romániai közéletben és a mindennapokban.

A Mikó Imre Jogvédelmi Szolgálat minden egyes esetben megtette a szükséges lépéseket, valamint felhívta a figyelmet a romániai magyar közösséget érő nyelvi jogsértésekre és a közösségen belüli növekvő félelemérzetre.

Benkő Erika, a Mikó Imre Jogvédelmi Szolgálat igazgatója elmondta az esetek kapcsán: „Fontosnak tartottam, hogy egy részletes hírlevélben összegezzük, és felhívjuk a figyelmet azokra az erdélyi magyarok elleni támadásokra és túlkapásokra, melyek a nyár folyamán érték közösségünk tagjait. Láttuk, hogy a román civil társadalom példaértékűen reagált a Romániában dolgozó vendégmunkások zaklatása és bántalmazása esetén. Azt szeretnénk, ha a magyarság jogainak az áthágásakor is ugyanilyen vehemenciával lépnének fel, hasonlóképpen elítélnének minden xenofób megnyilvánulást, mert ez a normális magatartás. Szolgálatunk ezért folyamatosan elvégzi azt a tudatosító munkát, mely során emlékeztetjük mind a román, mind a nemzetközi közvéleményt arra, hogy az erdélyi magyarság tagjai sajnos továbbra is gyakorta támadások célpontjai a nyelvük és a hovatartozásuk miatt. Mivel azt gondoljuk, hogy a törvény általi szankció mellett a társadalmi szolidaritás a hosszú távú megoldás, fontosnak tartjuk ezen ügyek napirenden tartását.” (közlemény)

Benkő Erika

Fotó: Kocsis B. János

megjelentek. A volt román energiaügyi miniszter, Andrei Gerea egy nyilatkozatában aggodalmát fejezte ki a Napolact tejfeldolgozó cég eladásával kapcsolatban, miután az anyavállalatának, a FrieslandCampinának egyik magyarországi érdekeltsége is szerepet kapott egy romániai fejlesztési folyamatban. Gerea szerint a magyar államhoz köthető gazdasági szereplők romániai jelenléte „stratégiai kockázatot” jelenthet. Ez a retorika nyilvánvalóan túllép a gazdasági realitásokon, és politikai alapon uszít a magyarok ellen, hozzájárulva a magyar közösség elleni hangulatkeltéshez, miközben az uniós jog alapelveivel is ellentétes.

Dan Tanasă, az AUR parlamenti képviselője a közelmúltban olyan kijelentést tett, amely tovább fokozhatja az etnikai feszültségeket. Egy nyilvános rendezvényen arról beszélt, hogy Románia „elveszítheti” Hargita, Kovászna és Maros megyét, mivel szerinte ezekben a térségekben „már nem a román állam érdekei érvényesülnek”.

Tanasă szavai szerint a magyar közösség „túlzott jelenléte” és a „revizionista törekvések” veszélyt jelentenek az ország területi egységére. Az ilyen retorika, különösen egy parlamenti képviselő részéről, nemcsak felelőtlen, hanem romboló hatással is van a

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

autómosó és -kozmetika

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

rádió
GaGa
Marosszék

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

mădiotăr

SZOLGÁLTATÁS – ÜZLETI AJÁNLAT

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok, nyílászárók. TERASZBEEPÍTÉS üveggel és ponyvával. Tel. 0745-379-638. (68389)

MAGÁNCÉG felsőfokú végzettségű OPTIKAI TECHNIKUS keres stabil, hosszú távú munkalehetőségre. Érdeklődni a következő telefonszámon lehet 8 és 16 óra között: 0771-260-685. (sz.)

A hirdetési rovatban megjelent
közlemények, reklámok
tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓK DVD-k, magyar és külföldi filmek, 20/db; plakettek magyar írókról, 35 lej; 16 darabos Victor Hugo-könyvsorozat, alkudható; falra is akasztható olvasólámpa magyar motívumokkal, 95 lej. Tel. 0727-980-566. (26675-I)

KÜLÖNFÉLÉK

BÁRMILYEN típusú tetőfedést, kisebb javításokat, külső-belső munkákat vállalom. Tel. 0721-064-036. (26642)

KÜLSŐ redőnyöket, szúnyoghálót készítünk. Tel. 0744-121-714. (26450)

VÁLLALUNK: cserépforgatást, szigetelést, festést, kerítés-készítést, kisebb javítást, saját anyagból is, kerti takarítást. Nyugdíjasoknak 20% kedvezmény. Tel. 0756-254-087, 0756-459-611, János. (26681)

VÁLLALUNK tetőjavítást, szigetelést, meszelést, festést, tetőfedést, kisebb javítást saját anyagból is. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0754-300-481, Attila. (26682)

SAKEMBER vállal: tetőkészítést, kisebb javításokat saját anyagból is, bádógosmunkát, vakolást, meszelést, kerítéskészítést (vasból is hegesztünk), szigetelést, törmelékelhordást, kertek takarítását. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0734-016-805, 0769-638-152, István. (26688)

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorú szívvel emlékezünk a székelyvajai születésű
MENYHÁRT MÁRTON
marosvásárhelyi lakosra halálának 16. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Fia, Márton, lánya, Jolán
és családjuk. (26685-I)

Időpont: 2025. október 6., 10 és 12 óra
Helyszín: Maros Művészegyüttes előadóterme
Jegyek a 0757.059.594-es telefonszámon foglalhatók.

LÚDAS MATYI

musical

Rendező-koreográfus: **NOVÁK FERENC**
Rendező munkatársa: **IVÁCSON LÁSZLÓ**
Művészeti munkatársak: **FAZAKAS MISI, FAZAKAS LEVENTE**

**ÉLŐBEN
HÉTKÖZNAPOKON
18:15-TŐL**

Marosvásárhelyi Rádió Románia

www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

B. E. Belle Balerinák

Karádi Anna Talizmán

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a DIGI hálózatban

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
- Rendőrség - 0265/202-305
- SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)- 0265/210-110
- Sürgősség szolgálat: - gyermekeknek - 0265/210-177
- Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330
- Prefektúra - 0265/266-801
- Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442 - 0265/262-907
- Gyulafehérvári Caritas, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110
- Procardia Egészségügyi Központ - Orvosi rendelők: M. Eminescu u. 3. sz.: - 0265/210-087 - Fizioterápia: Arany János u. 46. sz.: - 0730-545-646
- Optika-Optofarm - 0265/212-304 - 0265/312 436 - 0265/250-120 - 0265/263 351
- Optolens szemsebészet - 0265/263-351
- Dora Optics - 0733-553-976 - 0733-553-976

- DIGI - 0365/400-401 - 0365/400-404
- Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929 - vidék - 0265/929
- Delgaz Grid - 0265/200-928 - 0800/800 928
- Aquaserv: - hideg víz-csatorna - 0265/215-702 - közönség szolgálat - 0265/208-888 - központ - 0265/208-800 - 08008 208-888
- Fogyasztóvédelmi hivatal - 021-9551
- Vasútállomás - 0265/236-284
- Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119 - 0744-282-710
- Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
- koporsók, kellékek, - 0745-606-215 - koszorúk - 0745-606-269 - halottszállítás - 0758-047-604

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.
Várjuk jelentkezését a 0265/268-854-es telefonon.